KÖNYVTÁR
KAPOSVÁR

NOVEMBER 7

Pajtás
45 A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA
XXIX. ÉVF. ● 1974 NOVEMBER 6. ● ÁRA: 1,50 FT

Jegyzet

Kitárul a világ

Valószínűleg észrevettétek, hogy az utóbbi időben egyre több olyan írás, cikk, riport, tudósítás jelenik meg a Pajtásban, amelyet valamelyik testvérlapunktól vettük át, vagy valamelyik szomszéd országbeli kollegánk írta külön a mi számunkra. Tulajdonképpen mindig szükségesnek tartottuk, hogy olvasóinkat rendszeresen és sokoldalúan tájékoztassuk a testvéri úttörőszervezetek munkájáról, külföldi pajtásaik életéről, de soha sem nyílott még annyi lehetőségünk, mint az elmúlt évek során. Azon túl, hogy „Nagyvilág"-rovatunk rendszeresen megbízatásokat ad a rádió, televízió, a lapok „világutazó" újságíróinak, mind többen jutnak el a Pajtás szerkesztőségéből is a távoli országokba. Pálfy József, Ónody György, Sebes Tibor, Kulcsár István, Szőnyi János nevét nemcsak a rádió- és televízió-adások kapcsán ismerhetik a Pajtás olvasói, hanem a lapban megjelent riportjaik alapján is. A külföldre utazó magyar úttörőküldöttségek beszámolói is helyet kapnak lapunk hasábjain. A franciaországi úttörőkavalkád, a belgrádi Európa öröme dalfesztivál, a nemzetközi úttörő sportviadalok résztvevőit mindig felkérjük arra, hogy a Pajtásban is tegyék közkinccsé tapasztalataikat.

Évről évre többen utaznak külföldre a Pajtás riporterei, szerkesztői közül is. Idei számainkban például saját riporterünk írásait közöltük a Szovjetunióról, Angliáról, Norvégiáról, Jugoszláviáról, Lengyelországról, Romániáról, az NDK úttörőinek életéről. A baráti úttörőszervezetek lapjait rendszeresen figyelemmel kisérjük, és gyakran veszünk át tőlük is riportokat, információkat. A mindannyiótok által oly kedvelt Pif-sorozatokat például a francia úttörők lapja bocsátja rendelkezésünkre. Fordítói gárdánk a hozzánk érkező úttörőlapok minden egyes számát értékeli.

Igen hasznosak az úttörőlapok közötti tapasztalatcserék. A személyes találkozások módot adnak egymás munkájának megismerésére és a hasznos kezdeményezések, úttörőakciók átvételére, hazai alkalmazására. Ebben az évben a pozsonyi Tábortűz, a prágai ABC, a kolozsvári Napsugár, az újvidéki Jópajtás, a varsói Swiat Mlodych, a moszkvai Gyetszkaja Literatura szerkesztőségéből láttunk vendégül egy-egy újságírót, mi pedig Csehszlovákiába, Lengyelországba, Jugoszláviába, Romániába, Szovjetunióba, Norvégiába, Franciaországba, az NDK-ba látogattunk el a kölcsönös tapasztalatcsere-program keretében. Reméljük, hogy a következő években eljutunk az ázsiai, afrikai, amerikai földrészekre is.

VASVÁRI FERENC

PARLAMENTI HÍREK

A község társadalmi vezetői és a patronáló homoküzem képviselői is részt vettek a fehérvárcsurgói általános iskola úttörőcsapatának parlamentjén.

•

Még ötletbörzére is sor került a gyöngyösi járási úttörőparlamenten.

•

A járás és a nagyközség vezetői is megjelentek a zalaszentgróti Táncsics Mihály Úttörőcsapat parlamentjén, ahol a gyerekek feladatokat vállaltak a település fásításában, és felajánlották védnökségüket egy park felett. Az igazgató bácsitól viszont ígéretet kaptak egy iskolai hangoshíradóra.

EZERÉVES TÖLGY

Hatalmas tölgy áll Örményország egyik kis hegyi falujának határában. A tölgy több, mint ezeréves. A húszemeletes magasságúra nőtt fa gyökerei alól kristálytiszta forrásvíz csörgedez. Törzsében hatalmas odú képződött, amelyben, mint látjuk, 25—30 gyerek is elfér. Az ezeréves tölgyet most örmény kutatók tanulmányozzák. Feltételezésük szerint a hatalmas fa gyomrából újabb tölgyóriások is „gyökeret eresztHetnek".

Fotó: APN

1980: MOSZKVA!

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság bécsi kongresszusa egyhangú — és ez mindenképpen ritkaság! — közmegelégedést szülő döntést hozott. Az 1980. évi Nyári Olimpiai Játékok rendezési jogát Moszkvának ítélte!

Nem volt túlságosan „forradalmi" tett, mert minden emberi érv Moszkva mellett szólt. Létesítményei, adottságai, a szovjet sport hagyományai és a Szovjetuniónak az olimpiai eszme erkölcsi és anyagi támogatásáért kifejtett tevékenysége szinte kiabálva követelték ezt a döntést.

Külön érdekesség: a moszkvai olimpia tulajdonképpen a Ti olimpiátok lehet. Az úttörősport legjobbjai ugyanis éppen akkor lesznek 20—21 évesek!...

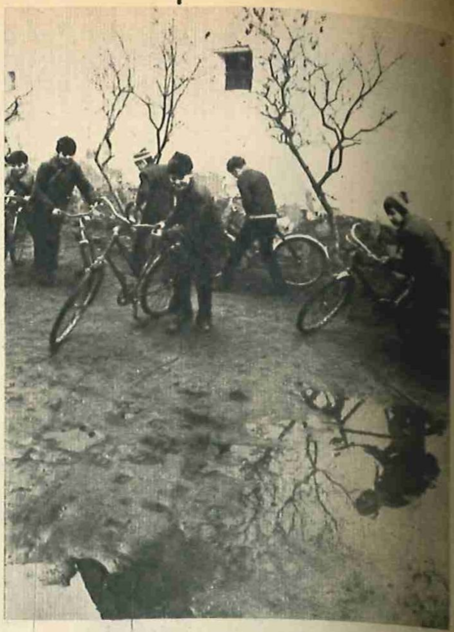

HA ELÁLL AZ ESŐ

Ha eláll az eső — egy jó kis kerékpározásra még jut idő!

A HÉT VICCE

— Nézze ezt a lányt, úgy öltözik, mint egy férfi: nadrágot visel, a haja hosszú, csak éppen nincs szakálla. Kíváncsi lennék arra, mit szólnak ehhez a szülei...

— De kérem, ez az én lányom!

— Bocsásson meg kérem, nem tudhattam, hogy ön az apja!

— Apja? Én az anyja vagyok!

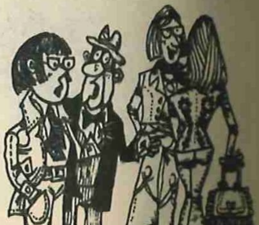

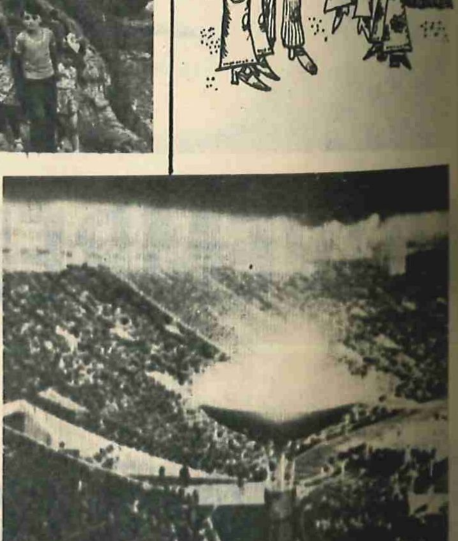

A PTI JELENTI

ÉVFORDULÓK

A bátor és kiváló szovjet felderítőt, RICHARD SORGE német kommunistát, a Szovjetunió hősét harminc évvel ezelőtt, 1944. november 7-én végezték ki Japánban.

A MAGYAR NEMZETI FELKELÉS FELSZABADÍTÓ BIZOTTSÁGA, amelynek elnökévé Bajcsy-Zsilinszky Endrét választották, harminc éve, 1944. november 9-én alakult meg. November 11-én Kiss János altábornagy vezetésével megalakult a bizottság katonai vezérkara.

FRIEDRICH SCHILLER német költő, Goethe jó barátja, kétszáztizenöt éve, 1759. november 10-én született.

A SZABAD IFJÚMUNKÁS, a kommunista fiatalok illegális lapja harminc éve, 1944. november 12-én jelent meg először Budapesten.

KÖSZÖNTJÜK SZÖVETSÉGÜNK ÚJ FŐTITKÁRÁT

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa október 30-án ülést tartott. Érdemei elismerése mellett felmentette tisztségéből Szabó Ferenc főtitkárt, aki a jövőben más területen dolgozik majd fontos állami megbízatást teljesít.

Az Országos Tanács szövetségünk főtitkárává Szűcs Istvánnét, a KISZ Központi Bizottság titkárát, az Intézőbizottság tagját választotta meg.

Jól ismerik, barátjuknak tekintik őt a gyerekek is, hiszen sokszor találkozott velük személyesen. Két évvel ezelőtt Székesfehérváron részt vett, felszólalt és tanácsaival segítette az országos úttörő parlament küldötteit.

Szerkesztőségünk kollektívája, olvasóink népes tábora nevében szeretettel köszöntjük, és sok sikert kívánunk új tisztségéhez.

SZOBORAVATÁS

Kit zavart a szakadó eső a kisbéri Petőfi-szobor avatásakor? Sem a díszőrség tagjait, sem a Petőfi Sándor Általános Iskola tanulóit, akik több évfordulóra is emlékeztek e napon. 125 éve halt meg névadójuk, 125 éves az iskolájuk, csapatuk 25 éve vette fel névadója, Petőfi nevét, akkor avattak először úttörőket is.

ALEX SEGÍT

Négy-öt kilós csomagot szállít haza naponta a bevásárlókörútról a tatabányai Zsebedics János bácsi Alex nevű kutyája. A szorgalmas állatot már mindenki ismeri a környékükön.

MHSZ-ÉLET

Új módszertani és mozgalmi folyóiratot indított MHSZ Élet címmel a Magyar Honvédelmi Szövetség. A havonta két alkalommal megjelenő lapot előfizetéssel terjesztik. Az MHSZ Élet többek között rendszeresen beszámol az MHSZ különböző klubjaiban folyó munkáról. Ismerteti az együttműködő szervek feladatait, foglalkozik a fiatalok életével a néphadseregben és a fegyveres testületekben, ezenkívül tudósít az MHSZ sportágak hazai és nemzetközi versenyeiről.

MOZDONYMATUZSÁLEM

Érdekes tárggyal gazdagodott az elmúlt hetekben a tatabányai Munkásmozgalmi és Párttörténeti Múzeum bányászati gyűjteménye. A régi bányászgépek, gőzmozdonyok mellé egy 1923-ban gyártott villanymozdony került. A Ganz-művekben készített mozdony ötven éven keresztül hűségesen szolgált. Fél évszázad alatt több, mint 4,5 millió szénnel telt csillét szállított a felszínre a dorogi bányákból. A kimustrált gépet egy szocialista brigád varázsolta újjá a kiállításra. Mondanunk sem kell, hogy az öreg mozdony máris nagyon népszerű a gyerekek körében.

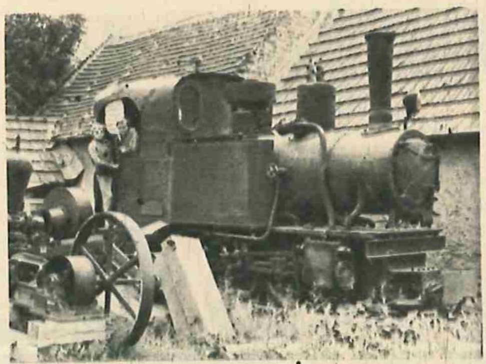

ÚTTÖRŐHÁZ ZALAEGERSZEGEN

A belvárosban — tízmillió forintos költséggel — megkezdődött az egerszegi úttörők palotájának építkezése. A tervekbe pillantva kiderül, hogy az épületben a színházterem és tornacsarnok mellett nem kevesebb, mint tizenhárom klubhelyiség lesz, s ide költözik a városi gyermekkönyvtár is.

Az új úttörőház a jövő évben nyitja meg kapuját a város és környéke úttörőinek.

INNEN — ONNAN

Hódmezővásárhelyen a Csorba Mária Általános Iskolában megemlékeztek a névadó születésének századik évfordulójáról. Az egyik tanteremben megrendezett kiállítás megismertet Csorba Mária életével, aki részt vett a Szántó Kovács János által vezetett agrárszocialista megmozdulásban is.

•

Szüreti bált rendeztek a minap a központi úttörő művészegyüttesben. „Szőlőherceg" nyitóbeszéde után a bál csúcspontja a szőlőevő-verseny volt. De nem akármilyen verseny volt ez! A mennyezetről lógó fürtökről — a hagyományokhoz híven — három csősz is kergette botjával az odasomfordáló gyerekeket — a szőlő mégis elfogyott!

•

Felajánlotta segítségét a gégényi iskola sportpályájának létrehozásához a helyi Ady Termelőszövetkezet. Hogy miből áll ez a szerénynek egyáltalában nem mondható segítség? Területet biztosítanak a leendő sportpályának, ezen kívül pedig negyedmillió forintot.

MAGYAR KERT BÉCSBEN

Nemrég adták át az osztrák fővárosnak azt a magyar kertet, amelyet a Fővárosi Kertészeti Vállalat készített a bécsi nemzetközi kertészeti kiállításra. Az első díjat nyert magyar kert végül külön tiszteletdíjat is kapott, ezen kívül pedig még elnyerte az osztrák állam díját. Minthogy a kiállítás területét nyilvános parkká alakítják át, a magyar kert is a bécsiek közkincsévé válik.

E

NEM TÉRKÉP E TÁJ...

EXPEDÍCIÓ '74

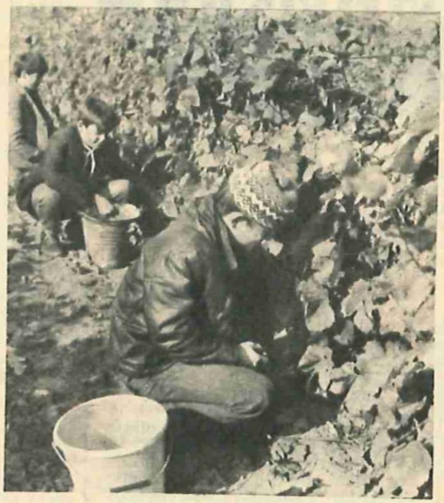

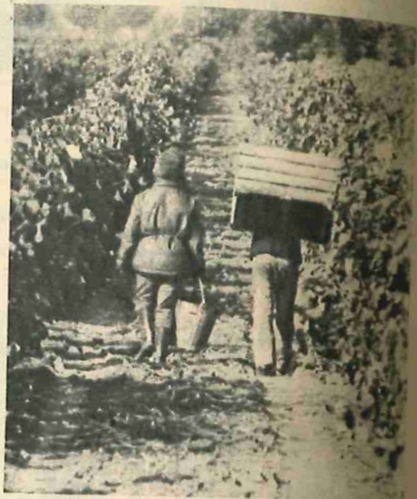

EGY NAPRA KISÜTÖTT...

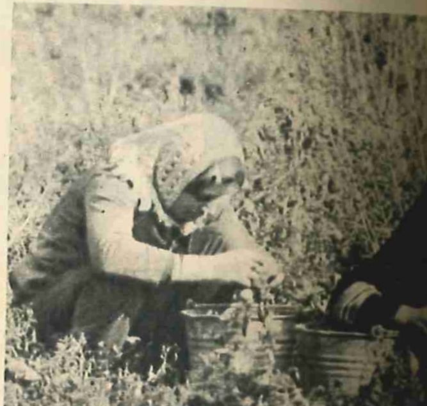

Csendesen csepereg az őszi eső. Csepereg megállíthatatlanul! Már három hete. Éppen most, amikor még jó lenne egy kicsi a nyárból, amikor szép lenne áttetsző fényben az aranysárga erdő, amikor már pirosan mosolyog a fákról az alma, és le kéne szedni, elrakni télre, hogy egy kicsit odalopjon nekünk a nyárból... De csendesen csepereg az eső, esik, esik, esik.

Egyszer mégiscsak felszakadt a felhő! Itt, ott tenyérnyi kék ég kandikál ki a szürkeségből. Végre! Már süt a nap!

— Le kell szedni az almát! Le kell szedni a szőlőt! A burgonyaszedéssel is elmaradt a mezőgazdaság a sok eső miatt — jelezte a rádió és a tévé...

Ezrek és ezrek indultak az első szárazabb napokon a földekre: munkások, katonák, KISZ-tagok és természetesen úttörők is!

Szombat reggelre már tiszta volt az ég! Irány — az ország!

Albertirsán krumplit szedett a Tessedik Sámuel iskola csapata. Cegléden is üresek voltak az iskolapadok. Hol találom az úttörőket?!

— *Egyik csapat erre, a másik arra ment!* — hallottam a választ a városi úttörőelnökségen, aztán jegyezni kezdtem az utakat, a dűlőket, ahol rájuk találok.

— *A legjobb brigádom a Csépe—Szabó-brigád* — dicsekedett a 4881-es számú Esze Tamás Úttörőcsapat egyik rajvezetője. — *Négy óra alatt nyolc láda szőlőt szedtek le. A lányok közül a Földvári—Zátrok-kettős a legjobb, ők hét ládával szedtek.*

A hatodikos Váradi Sanyi és Horváth Attila korábban kezdett, ők már a tizedik ládánál tartottak. A 97 holdas parcella egyik végében az Esze Tamás csapat, a másikban az 1932-es Földvári Károly Úttörőcsapat brigádja dolgozott, de a távolabbi pontokon katonákat, sőt gyári munkásokat is láttam.

— *Meg vannak-e elégedve a gyerekek munkájával?* — kérdeztem Szűcs Lászlót, a Szovjet—Magyar Barátság tsz kertészét, s a válasz meglepő volt:

— *Nem maradnak el a felnőttektől! Sokszor még többet is szednek, mint egy-egy felnőtt csoport.*

Egy nagy paradicsomtábla mellett álltam meg legközelebb. Lányok szedték a finom, kemény, lukulluszparadicsomot. És a legjobb brigád Ádám Edit, Steffner Mari és Ádám Kati brigádja. Könyékig maszatos volt mind, kacagtak, vicceltek és rögtön közölték, hogy a kereset egy része a csapaté lesz, a másik részből Mari születésnapi házibuliját finanszírozza a brigád.

— *Csak tartson a jó idő!* — sóhajtott a tsz kertésze, aztán elmondta, hogy az esős idő már eddig is 20—30%-os kárt okozott, és ha nem segítenének az úttörők, a katonák és a munkások, a hosszan tartó esős idő miatt a már megtermelt, beérlelt termést a tsz nem tudná betakarítani. Uborka, burgonya, paradicsom, kukorica, szőlő várta a jó időt, a munkás kezeket!

Most, amikor papírra vetem riportomat, az eső újra esik. Három-négy napot alig engedett, s újra áztatja a tőkén rekedt fürtöket, növeli az ország kárát.

Állok a sötét ablak előtt. Mintha esteledne, pedig csak felhő üli meg a várost. Az eső pereg, szitál megállíthatatlanul. Egy szőlőtőke jelenik meg előttem. Öt-hat hatalmas fürt lóg rajta, a szemek fele már lerothadt, lehullt. Fönt az ég egyforma szürke, a fán ázottan, fényesen billeg a levél.

GEBRI ANTAL
FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

Virágzik az ötletfa

A fa, amit Makón a Farkas Imre iskola úttörőinek csapatfala előtt láttunk, nem él ugyan, de terem. Méghozzá különleges gyümölcsöt: nap, csillag, rakéta, kacsalábon forgó kastély, futballcipő, labda, bőrbe kötött könyv és más hasonló figurákba rejtett ötleteket.

— Ötlet-csalogatónak készítettük a csapat-parlamentre — mondta Fejes Sanyi, a Rakéta őrs tagja, aki a futballcipőből kihúzott levelet felolvasta. — „Csapatunk szervezzen az őrsök számára kocogóversenyt" — írta a szerző. A másik cédulán ez állt: „Az iskola előtt van egy üres tér, építsünk rá sportpályát", a harmadik levél írója szerint: „Sok nyolcadikos nemcsak a modern táncokat nem ismeri, de még egy csárdást sem tud eljárni. Engedjék meg, hogy benevezzenek egy tánctanfolyamra". „Annál szegényebb lesz csapatmúzeumunk, minél később hozzuk létre" — vélekedik a negyedik levél küldője. Az ötödik levélben ezt kérik: „Legyen csapatunknak is saját újságja, és menjünk többet kirándulni..."

A legnagyobb ötlet, az ötlet-fa kigondolása, megtervezése volt. És az, hogy az Úttörőparlament után is a folyosón hagyták. Hadd virágozzék, hadd teremje az úttörő-életet frissítő ötleteket.

F. GY.

Hogy ne táncoljunk hiába...

A szülők és a gyerekek évenként ismétlődő táncáról van szó, amelyet szeptembertől júniusig sokszor értelmetlenül „lejtenek" üzlettől üzletig.

A tanuláshoz könyvek, tanszerek, különféle anyagok kellenek. És jóformán mindenért más-más üzletbe kell futkosni. A kisdiákoknak kötelező számológépet beszerezni, de ilyet a legtöbb tanszerboltban nem árulnak, azért a játéküzletbe kell menni. Az egyik helyen Technokol-ragasztót nem lehet kapni, a másik helyen filclemezeket. Az egyik dunakeszi szülő például, amíg beszerezte a gyakorlati foglalkozáshoz szükséges filléres filclapokat, autójával több száz forintnyi benzint furikázott el. A kispesti, a pestlőrinci szülők és gyerekek hetekig hiába futkostak az ÁPISZ-boltokba zsírkrétáért. A Lakatos utcai iskola néhány tanulója számára végül egy édesapa szerzett protekcióval egypár dobozra valót. De miért kell a zsírkrétához protekció?

Én most nem bírálni, inkább javasolni szeretnék. Amíg az ÁPISZ-boltokat nem szervezik át úgy, hogy ott mindent egy helyben lehessen kapni, addig a tantervet figyelembe véve az iskolák közelében levő ABC áruházakban, boltokban állítsanak fel tanszerpolcokat, létesítsenek bizományi árusítást. De ne csak néhány füzettel!

A tanszer-árusítás ésszerűsítésére azért volna szükség, hogy ne táncoljunk egyik üzlettől a másikig hiába. Ne borzoljuk naponta fel idegeinket!

—Ó—GY

NEM TÉRKÉP E TÁJ...

EXPEDÍCIÓ '74

HÍREK

KEVÉS TETT HIÁNYZIK A HARMINCBÓL, amit rajunk vállalt. A tettek többek között: szertárrendezés, meghívók kézbesítése, idősek gyámolítása, karnevál, télapó ünnepség rendezése, kisdobosoknak mesedélután — és így tovább.

CZIMBER KATALIN, Boba

UTOLSÓNAK OLVASTÁK NEVÜNKET — de ez azt jelentette, hogy elsők lettünk az akadályversenyen.

OSZIK MÁRIA, Hajdúszoboszló

VÉDETTÉ NYILVÁNÍTOTTUNK sok mindent a községünkben. Többek között madárvédelem, vízőrjárat, utca, körzet köztisztasági felügyelet, fásítás a feladatunk.

MIHALICS BEÁTA, Szentgotthárd

NÉPMŰVÉSZ PORTYÁT szervezünk, másfélnaposat Karancslapujtőre.

LOVASI ANDRÁS,
az Úttörőegyüttes tudósítója

TANÁR—DIÁK RANGADÓ zajlott le a Spartacus-pályán. A szurkolók intelligenciájukkal tűntek ki: sem a bíró, sem az ellenfél ellen nem merültek fel észrevételek. A végeredmény: 3:2 a tanárok javára, s egy hangulatos, vidám délután.

CSÓRÉ MARGIT, Dunakeszi

SZÁZÉVES PUSZTASZABOLCS. A centenáriumot, összekötve a harmincéves évfordulóval, együtt fogjuk megünnepelni. Az ünnepségre kiállítással is készülünk. E célból javában kutatjuk Pusztaszabolcs történetét, hogy minél gazdagabb anyagból rendezhessük meg kiállításunkat.
Emellett csinosítjuk is iskolánk környékét, községünket, s híres citerazenekarunk is tartogat a tarsolyában néhány meglepetést.

BILICZKI ÉVA, Pusztaszabolcs

Új könyvek érkeztek a tanyára. S itt a kötetek nincsenek lakat alatt. A tanulók önmagukat szolgálják ki

Rácz Jóska, az ezermester a fizikaórán is bemutatja, hogy ért a műszerekhez

NOVEMBER A „JÓ FOG — JÓ EGÉSZSÉG" HÓNAPJA

Több éves hagyományhoz híven az egészségügyi szervek novemberben ismét megrendezik a „Jó fog — jó egészség" hónapját. Érdemes ezen egy kicsit elgondolkodni, hogy miért is rendeznek minden évben fogászati hónapot.

Századunkban a legelterjedtebb megbetegedés a fogszuvasodás. Már a kiscsoportos óvodás gyermekek 40%-ának, a nagycsoportosok 83,8%-ának van egy vagy több szuvas foga. Ez a szám a kor előrehaladtával tovább emelkedik olyannyira, hogy az iskolába lépő gyermekek 98%-ának szuvas a foga.

A gyermekeknek sok éven át ugyanúgy szüksége van a tejfogaira, mint a felnőtteknek az állandó fogaira. Az első tejfog 6—7 hónapos korban bújik elő, és általában 2—$2\frac{1}{2}$ éves korig mind kinő.

Az első maradó fog a hatodik életévben bújik elő, amikor a tejfogak gyökerei fokozatosan felszívódnak, azok kihullanak és helyüket a **maradó fogak** foglalják el. **Ez a fogváltás,** ami a tizenkettedik életévben fejeződik be. A maradó fogak épségére nagyon kell vigyázni, hiszen **ha egyszer kihúzzák, nem nő helyette másik fog.**

HOGYAN ŐRIZHETJÜK MEG MARADÓ FOGAINK ÉPSÉGÉT?

A fogak épségének megőrzése szempontjából nagy jelentősége van a rendszeres fogmosásnak. Ma már a 3 éves gyermekek is rendelkeznek saját fogkefével. Arról azonban már kevesebbet beszélünk, hogy a fogazat egészséges fejlődésében, erősítésében, sőt a szuvasodás megakadályozásában milyen nagy szerepe van az erőteljes rágásnak és a helyes táplálkozásnak.

CSAK A CSAPAT KICSI

A sűrűtanyai iskola huszonhárom kilométerre van Makótól, de egy Budapestről érkező ember számára a világ végének tűnik. Magányosan áll a pusztán, körülötte csak a dércsípte kukoricaszár-tenger susog.

— Az a jó, hogy köves út vezet idáig — mondom *Buza Magdinak*, akivel személyesen most találkozom először, de írásain keresztül az egész családját ismerem.

— Az nagyon jó — nyugtázza szavaimat Magdi. — Ha nem lenne köves, esős időben nem használhatnám a kerékpáromat.

— Messziről jársz iskolába?

— Három kilométerről. Csókásról.

— Naponta hat kilométert kerékpározol vagy gyalogolsz — jegyzem meg.

— Az ivóvíz messzebbről utazik ide, mint én. Makóról szállítják a tanár néniék, vagy mi hozzuk a szövetkezet központjából — feleli, mintha mi sem lenne természetesebb.

A kis csapat — amely egy elsős, egy másodikos, négy harmadikos két negyedikes, egy hatodikos, két hetedikes, három nyolcadikos gyerekből áll, s a kisdobosokat, az úttörőket is figyelembe véve mindösszesze tizenöt tagú — tulajdonképpen mindenről maga gondoskodik. Ők a diákok, de néha a tanítók is. Ők a postások, a hírlapárusok, könyvtárosok, lakatosok. *Rácz Jóskáék* tanyáján még petróleumlámpa pislákol, de Jóska már elektromos gépeket szerel. A gyerekek a fiú irányításával látták el világítótestekkel a kerékpárjaikat. Ő, Tamás Pista és Magdi tanította meg a kisebbeket a rádió, a lemezjátszó, a diavetítő, a magnetofon ki- és bekapcsolására, a mikrofon kezelésére.

Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy az úttörők között ki számít *közéleti személyiségnek*, példaként Buza Magdit említeném. A nyolcadikos lány már régóta jobb keze *Puruczky Józsefnének*, az iskola fiatal tanárnőjének, csapatvezetőjének. Őrsvezető, faliújság-szerkesztő. Elismert tudósítója a megyei lapnak. De nemcsak úttörőügyekről ír, tollat ragad akkor is, ha valami szépet lát vagy fonákságot tapasztal a termelőszövetkezetben. A pályázatokon elért sikereivel híressé tette csöppnyi csapatát is. A Pajtás Családi Album pályázatán második díjat nyert, két hétig Csillebércen táborozott. A pusztán Magdi alakított elsőnek vízvédelmi őrjáratot. A legjobbak között végeztek, jutalmul tizenhat zsebrádiót kaptak, mindenkinek jutott és a csapatnak is maradt egy.

— Most mit csináltok? — faggatom tovább a lányt.

— Tíz óra társadalmi munkát végzünk Makó városáért. Rendbe hozzuk a piacos busz „várótermét". Már faragjuk a „Védetté nyilvánítjuk" táblát, amelyet az Érbe, a Huszárok fája mellé állítunk. Eddig azt hittük, hogy csak legenda, de írást is találtunk róla, hogy a fát a napóleoni háborúból hazatérő tótkomlósi huszárok emlékére ültették, akik az Érben eltévedtek, és a falujuktól alig néhány kilométerre a hóba fagytak.

Táskájából előveszi jegyzetfüzetét.

— A makói úttörőparlamenten elmondtam, hogy a puszta lakói egyre fogynak. A tanyasiak behúzódnak a városba. Az itt található értékeket, népművészeti tárgyakat, népi eszközöket már csak mi menthetjük meg. Javasoltam, hogy a tanács vásárolja meg az általunk védetté nyilvánított szabadkéményes öreg tanyát, amely a legjellegzetesebb épület itt, s amely tanyamúzeum lehetne. Mi például olyan kincset, magnetofonfelvételt is elhelyeznénk benne, amit most készítünk egy népi meteorológussal. *Czene Mihály bácsi* legalább száz olyan „receptet" őriz, amelyből meg tudja mondani, hogy vízben törjük-e a kukoricát vagy egérinvázió lesz-e a nagy szárazságtól, hogy milyen idő várható holnap, holnapután ...

Mi pedig azt javasoljuk, ha a tanyamúzeum megvalósul, az emléktáblán tüntessék majd fel Magdiék nevét is. Mindazokét, akik létrehozásán fáradoztak, akik a puszta értékeinek megmentésére vállalkoztak.

FARAGÓ GYÖRGY
FOTÓ: KOPVÁRI FERENC

Az **erőteljes rágás** megerősíti a rágóizmokat és a fogazatot. A rágás alkalmával igen komoly nyomóerő lép fel, megerősödik a fogak tartása az állcsontokban. Sajnos, ételeink legnagyobb része olyan puha, hogy szinte nem is szükséges rágni. A „modern" konyha-technika szinte leszoktat a rágásról. Milyen következményekkel jár ez a „lusta" rágás? A fogak tartása gyengül az állcsontban, a rágóizmok gyengén fejlődnek. A rágás emellett **jól tisztítja a fogakat**. A fogak romlásának egyik fő okozója, hogy a fogak felszínén — főleg kenyér, tészta- és édesség fogyasztása után — lepedék képződik, ami igen alkalmas arra, hogy benne **baktériumok** megtelepedjenek. Ezek erjedést idéznek elő, a savak megtámadják a fog zománcát. A kellő rágást igénylő ételek fogyasztásakor ez a lepedék eltűnik. Az ételek helyes megválasztása nemcsak a rágás szempontjából, hanem a fogak felépítéséhez szükséges anyagok fogyasztása miatt is fontos.

Fogaitok épségének védelme érdekében fogadjátok meg, hogy megtartjátok a következőket:

1. Minden étkezéskor egyetek olyan ételt is, ami erős rágást igényel. Egyetek minél több pirított vagy szárazabb kenyeret, füstölt húst, almát, vagy egyéb rágást igénylő gyümölcsöt, retket, nyers sárgarépát, karalábét, káposztatorzsát, zöldhagymát.

2. Ne fogyasszatok sok cukorkát, édességet, mert a bennük levő szénhidrátok nagy szerepet játszanak a fogak szuvasodásában.

3. Etkezés után, de legalább este és reggel fogkefével, fogkrémmel alaposan tisztítsátok meg fogaitokat. A fog kefélése nemcsak vízszintes, hanem függőleges irányban is történjék, és a fogak egész felszínére terjedjen ki. A fogmosáshoz használjatok erős szálú, ritka sörtéjű fogkefét. Az étkezés utáni alma fogyasztása is jól megtisztítja a fogakat.

4. A fogbetegségek megelőzését szolgálja a fogászati szűrővizsgálat. Fontos, hogy a fogorvost legalább félévenként felkeressétek még akkor is, ha nincs panasz a fogaitokra. Ne várjatok addig, amíg elviselhetetlenül kezd fájni a fogatok, mert a fogorvosi kezelés megment a nagyobb fájdalomtól, megakadályozza a fogak további romlását.

DR. SZÉKELY LAJOS

EXPEDÍCIÓ '74

NEM TÉRKÉP E TÁJ...

Az ember álmait nem fékezi semmi! Mindenki szeretne valamit felfedezni

ZSIKE

Zsike becenév. *Mozsdényi Erzsikét* nevezik így, akivel egy gyönyörű napsugaras őszi napon találkoztam Dorogon.

Zsike hetedik osztályos, a Zrínyi Ilona iskola tanulója. A naplóban a neve mellett egy „F" betű jelzi, hogy fizikai dolgozó szülők gyermeke. Édesapja vájár, édesanyja a Mészmű termékét csomagolja zsákokba. Most azonban a másfél esztendős Bélát neveli otthon. Zsike már kicsi korában megtanult hangtalanul járni, mert édesapja három műszakban dolgozik, s ha éjszakás, nappal alszik, vigyázni kell, nehogy megzavarják álmát.

Az iskolában az „F" betű a név mellett sokszor azt is jelenti, hogy az illető hátrányos helyzetű, támogatásra szorul. Csakhogy Zsike szívesebben segít másoknak, mintsem hogy felette bábáskodjanak. Igazat ad édesapjának, aki azt mondta: „A leckét senki helyett nem tanulja meg más. Egy munkásgyerek a hátrányt csak szorgalommal hozhatja be. Vasakarattal a legjobbak közé

verekedheted be magadat". S ő minden reggel úgy kel fel, úgy lát munkához, mintha meg akarná hódítani a világot.

Zsebpénzben ugyan nem bővelkedik, de ha sikerül néhány forintot félreraknia, újságokat, könyveket vásárol magának. Amióta úgy döntött, hogy vegyész-pályára lép, „különórákra" jár *Ötvös Adrienékhez.* Barátnőjével együtt kísérletezik a padláson levő mini-laboratóriumban.

– Miért akarsz éppen vegyész lenni? – kérdeztem, amikor kiléptünk az iskola kapuján, és elindultunk a főutcán.

Rám nézett. Titokzatosan mosolygott.

– Ha vadász lennék, csak a brazil őserdőbe mennék, mert ott még olyan állatot is elejthetnék, amilyent eddig senki nem látott – mondta.

– Tehát felfedező vegyésznek készülsz?

Megállt a kirakat előtt. Ábrándozva nézte a ruhákat. Csak akkor szólalt meg, amikor újra elindult.

– Mindenki szeretne valamit felfedezni. Vagy nem így van?

Zsike sudár termetű, hosszú hajú, s a szeme olyan színű, mint a frissen szirmot bontó, utánozhatatlanul kék búzavirág. Egyesek szerint, hogy tartsa a formáját, megfosztja magát a legjobb falatoktól. Mások viszont azt mondják, hogy a zsíros kenyeret is farkasétvággyal fogyasztja. Nagyokat kuncog, amikor szóba kerül az ideális testsúly.

– Állandó méricskélések közepette nem lehet élni. Én mindent megeszek, ami jólesik. De nem hagyom, hogy eltunyuljak. Kézilabdázni járok, atlétizálok. A barátnőmmel, Adriennel mindennap lefutjuk a magunk kilométereit.

– Meséld el egy napod – ajánlottam.

– A mait?

– Amelyiket akarod.

– A mai, legalábbis eddig, jó volt.

– Akkor ezt mondd el!

– Azzal kezdődött, hogy reggel kedvenc ruhámat, a kötöttet készítette ki anyu. Egymás után két ötöst kaptam a suliban. S az sem mindennapi, hogy mesélhetek magamról a Pajtásnak. Ráadásul volt egy sikeres összejövetelem az orionosokkal.

– Az Orion őrs vezetője vagy?

– Igen, de nálunk minden tisztségviselőnek megvan a maga külön feladata. A soron következő összejövetelt az vezeti, aki a legjobb ötleteket hozza, a legjobb játékokat ajánlja. Az őrs felfedezője címet kapja, aki olyan helyre vezet expedíciós túrát, ahol eddig még nem voltunk. Érdekes emberre, tárgyra bukkan...

Órámra pillantott. Megszaporázta lépteit. Sietett, mert otthon várta az ebéd, a bevásárlás, a mindennapi teendő. És a kisöccse, Béluska, akivel Zsike úgy törődik, mintha második számú anyukája lenne.

Néztem a távolodó lányt, aki mindennap úgy kel fel, úgy lát munkához, mintha meg akarná hódítani a világot. Úgy láttam, hogy az őszi napsugarak arannyá változnak körülötte.

— FARAGÓ —
FOTÓ: GAMÁN GÁBOR

Tudósítóink jelentik

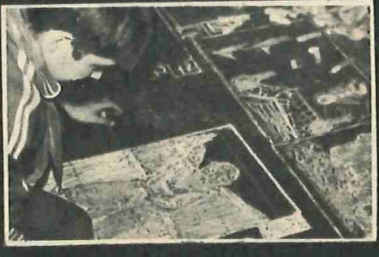

ASZFALTVERSENY – FEKETE TÁBLÁN

Csapatunk körzeti aszfaltrajzoló versenyt írt ki, amelyre benevezett négy község válogatott csapata. Sajnos az eső föláztatta, majd elmosta a „műtermet"; végül is úgy segítettünk magunkon, hogy a kiírást sebtében táblai rajzversenyre módosítottuk.

De minden jó, ha a vége jó, végül is a verseny sikerén felbuzdulva valamennyi résztvevő elhatározta, hogy tavasszal megrendezzük a visszavágót.

HERCKU ISTVÁN, Ikervár

TINI-MINI KLUB

Iskolánk közelében volt egy pince, amelyet emberemlékezet óta lencse zsizsiktelenítésére használtak. Ezt elkértük, kitakarítottuk, rendbehoztuk, feldíszítettük. A fiúk ösvényt vágtak a dzsungelben, bemalterolták a repedéseket; ajtót, ablakot festettek. Egy régi színpadfeljárót átalakítottunk könyvespolccá, mindenki szerzett egy-egy fatuskót, ezek az ülőkéink – és így tovább, volt mit tennünk, amíg a klub megnyitotta kapuját.

A pince az avatáson a TINI-MINI KLUB elnevezést kapta, röviden TMK. A klubunk persze élenjár az úttörőmunkában is, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy két klubtag képviseli csapatunkat a járási úttörőparlamenten. Pillanatnyilag a Kalocsai Állami Gazdaságba járunk dolgozni. Eddig a TMK szedte a legtöbb almát.

TMK KLUBTANÁCS, Keserűtelek

INTERPELLÁCIÓ

A latin kifejezés az Értelmező szótár szerint: „a parlament valamelyik tagjának a kormányhoz vagy egy miniszterhez intézett kérdése, panasz orvoslása végett".

Mostanában bőven van alkalmunk megtanulni a szó jelentését, és az úttörőparlamentek küldöttei gyakran élnek interpellációs jogukkal. Igaz, nem a kormányhoz, de mindenképpen a felnőttekhez szólnak: az iskola, a kerület, a város, a megye vezetőihez.

A főváros VII. kerületének küldöttei, az erzsébetvárosi úttörők képviseletében az Életünk az iskolában szekcióvitán például Rafila Adrianna tette föl a kérdést: „Van-e a Tanácsnak is képviselője a vitán?" Mert a gyerekek azt kérték: szüntessék meg a játszótér melletti italboltot. Ha valami, akkor tejbolt illenék a környezethez.

Egy másik interpellációban a szaktantermek hiányos felszerelését kifogásolták... Erre a VII. ker. Tanács V. B. Műszaki Osztályának vezetője válaszolt, de segítségére siettek mások is, hogy a komoly felelősségről tanúskodó javaslatok, vállalások, kérelmek rengetegét értékeljék. A kerületi pártbizottság titkára, Sági István, a Tanács elnökhelyettese, Molnár Sándor is megnyugtató választ adott az ifjú „honatyák" problémáira.

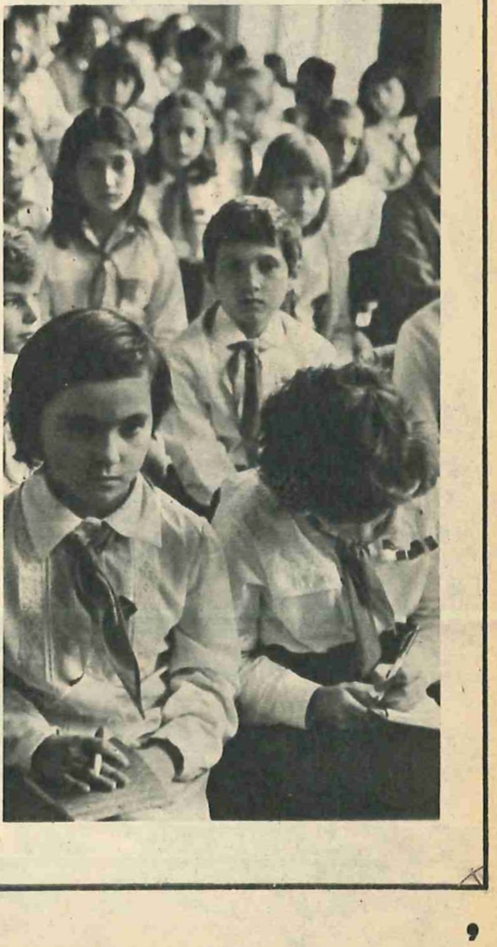

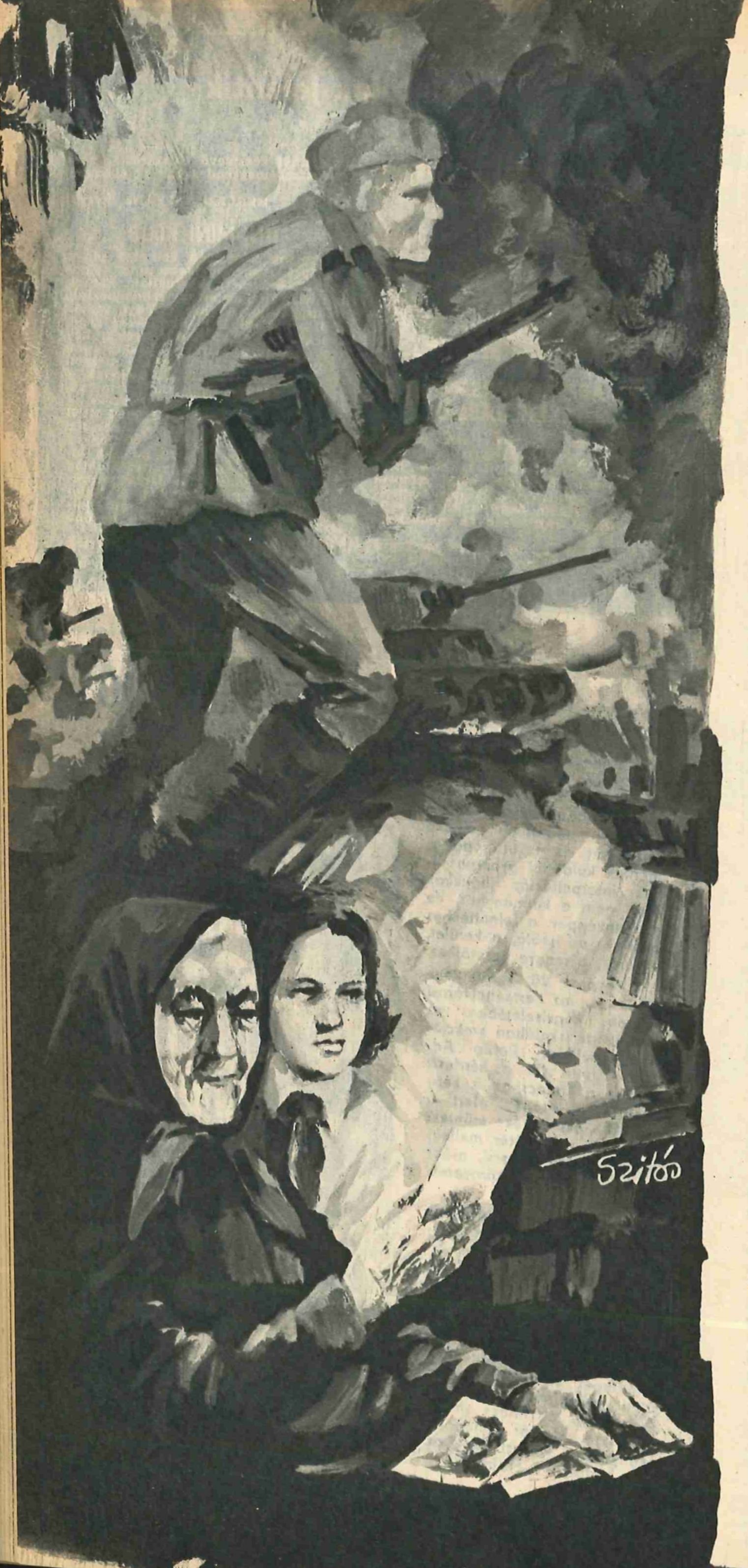

Az évfordulókra új virágot ültetnek az elesett hősök sírjaira. Az emlékművek talapzatára ünnepélyes, lassú gyászzenével koszorút helyeznek. Néhányan megpróbálják kibetűzni a neveket, a földben porladók életkorát, azokét a szovjet katonákét, akik három évtizeddel ezelőtt a fasiszta német hadsereg üldözése során hazánk földjére léptek, és ezzel új fejezetet nyitottak Magyarország történelmében.

Talán ugyanezen napokban, valahol több száz és ezer kilométerre a magyarországi síroktól és emlékművektől, Ukrajna mezőin, a Dnyeper mentén, Krímben vagy Moszkvában elővesz valaki egy sárguló fényképet, amelyről jókedvű vagy komoly fiatalember néz szembe a távoli emlékezővel.

Talán fátyolos hangon szólal meg, amikor gyereke, a munkából vagy éppen szórakozásból hazatérő fiatalember vagy iskoláslány betoppan a szobába.

— Nézd, ő volt a nagyapád... Harminc esztendeje, hogy az utolsó hírt kaptam róla, valahonnan Magyarországról.

— Ilyen fiatal volt a nagyapám — mondja a fiú vagy a lány, aki megszokta, hogy a nagyapák olyan öregek szoktak lenni, mint a fényképet mutató nagyanya.

— Akkor... akkor ő huszonöt éves volt — buggyannak az emlékező szavak. — Igen, huszonöt éves, amikor eltűnt...

A fiatalok nézik a képet, keresik a hasonlóságot, amely átível harminc esztendőt, és a képen látott mosoly, komolyság ott vibrál szemük sarkában, szájuk szögletében.

— Eltűnt? — kérdik.

— Évekig vártuk, aztán bele kellett nyugodnunk, hogy még azt sem tudjuk, merre lehet a sírja — teszi gyengéden vissza a képet a nagyanya az emlékeket őrző fiókba.

A fénykép ismét megpihen az utolsó tábori levelezőlapok, az eltűnésről hírt adó szomorú jelentés mellett.

A fiatalok talán még meghatódva mondják:

— A nagyapa örökké fiatal maradt.

Aztán bekapcsolják a rádiót és televíziót, amelyből a mindennapok hírei, képei áradnak, és lassanként elnyomják az emberöltőnyi múlt fájdalmas üzenetét.

Csak a nagyanya nézi a napi feladatok után gondtalan kikapcsolódást kereső unokákat, és csak akkor mosolyodik el kissé,

AZ ISMERETLEN
SZOVJET KATONA NYOMÁBAN

ha a tükörbe pillant, igen: a nagyapa örökre fiatal maradt. S talán megpróbálja elképzelni, hogy a képről rátekintő mosolygós vagy komoly vonások miként változtak volna meg a harminc esztendő alatt. De nem, ezt nem tudja elképzelni, hiszen annak a férfinak a képe most is úgy él benne, mint három évtizede.

Ezekben a hónapokban százezernyi, vagy tán milliónyi távoli szovjet otthonban kerülnek elő a régi fényképek, az utolsó híradások. S miközben országok, népek ünneplik felszabadulásuk harmincadik évfordulóját, ezekben az otthonokban azokra a férfiakra, apákra, fiúkra, testvérekre emlékeznek, akik sohasem öregedhettek meg, mert életük legszebb éveiben milliók szabadságáért adták egyetlen és megismételhetetlen életüket.

Az évfordulókra új virágot ültetnek az elesett hősök sírjaira, de hány ezer olyan hős volt, akinek sírjára nem helyezhetünk virágokat. Emlékük mégis él a távoli szovjet otthonokban ugyanúgy, mint sok-sok magyar emlékében.

Lapunk április 3-i számában beszámoltunk arról, hogy mohácsi úttörők a város lakóinak segítségével keresik annak a négy harckocsizónak az emlékeit, akik 1944 decemberében egy T—34-es tankkal a Dunába zuhantak.

Lapunk híradása felkeltette szovjet barátaink figyelmét, és a sokmilliós példányszámú újságban, az Izvesztyijában, kérték azoknak a leveleit, híradását, visszaemlékezéseit, akik tudnak valamit erről a tragikus eseményről. A válaszokból sok érdekes és felhasználható adatot kaptunk. Számomra mégis talán az a levél volt a legmeghatóbb, amelyben egy odesszai származású főhadnagy után érdeklődik a bátyja.

A levélíró Iván Ivanovics Koreckij főhadnagyot keresi, aki 1944 augusztusában indult ismét a frontra, és egy harckocsi zászlóalj helyettes parancsnoka volt. A levélből kiderül, hogy Koreckij főhadnagy 1944 novemberében Magyarországon „hír nélkül tűnt el". Akkor harmincöt esztendős volt, és a háború első napjaitól teljesített szolgálatot, hiszen 1941 júniusában, a fasiszta orvtámadás napjaiban hívták be katonának. Huszonkilenc éven át hiába próbálták megkeresni a sírját, hiába igyekeztek felkutatni mindazok, akik szerették és ismerték, hogy legalább arról nyerjenek bizonyságot, hol temették el, hol pihent meg örökre a több éves szakadatlan harc után.

Kiterítem magam elé a térképet, amelyen csak a hadseregek, hadtestek, hadosztályok számait tüntették fel. Szabolcs megye északi szögletétől Baranya déli határáig sorakoztak fel a Második és Harmadik Ukrán Front csapatai 1944 novemberében. A Tisza felső folyásánál támadott a 27. hadsereg, Mohácsnál készült átkelni a Dunán a 4. gárdahadsereg, és délebbre már megvetette lábát és Nyugat felé tört előre az 57. hadsereg.

Vajon melyik hadseregben lehetett az a harckocsizó zászlóalj, amelynek helyettes parancsnoka volt Ivan Ivanovics Koreckij főhadnagy?

A hozzátartozók nem tudhatták, hogy melyik alakulatban küzdött. Ők csak azt tudták, hogy a 24.952-es táboriposta-számot kellett arra a levelezőlapra írni, amelyre szeretetteljes üdvözletüket, aggódó, bátorító szavaikat, reménykedő óhajukat rótták. A nagy hadigépezeten belül a táboriposta-szolgálat feladata volt ezeket a sorokat eljuttatni arra a címre, amelyet a hadititkok megvédése érdekében a 24.952-es szám rejtett. S mennyire várták, naponta várták a választ, amelyből meggyőződhettek, hogy a szeretet és bátorítás szavai eljutottak Ivan Ivanovicshoz.

Aztán múltak a hetek, múltak a hónapok. Odesszából újra és újra útnak indultak az aggódó levelek ... de válasz 1944 novembere után már nem érkezett.

Összehajtogatom a térképet, és inkább az odesszai otthont képzelem el. A napi munkától fáradtan hazatérőket, akik lépésről lépésre közeledve otthonukhoz, mindig abban reménykedtek, hogy a lakásajtó alatt, a postaládikóban ott lesz az a nagy utat megjárt tábori levelezőlap, amely meghozza a nyugalmukat.

Ám ez a lap sohasem érkezett meg. A háború befejeződött, a katonák hazatértek lassan, de az odesszai otthon kilincsét többé sohasem nyomta le Koreckij főhadnagy keze.

Tudakozódtak ahol csak lehetett. Régi bajtársaktól, parancsnokságoktól, hivataloktól, míg végül 1946 szeptemberében megkapták a hivatalos értesítést: „Ivan Ivanovics Koreckij főhadnagy 1944 novemberében hír nélkül tűnt el valahol Magyarországon ..."

Nehéz elhinni, hogy valaki, akit szerettünk, nincs többé. „Eltűnt! Tehát még élhet!" — maradt meg a reménység. Talán úgy sebesült meg, hogy elvesztette az emlékezőtehetségét? Talán valamelyik kórházban lábadozik? Hiszen a háború példátlan esetekkel lepte meg az emberiséget. Regényírók képzelete sem tud olyan helyzeteket és eseményeket kitalálni, mint az élet!

Egyszer egy pillanatra megcsillant a remény. Egy brjanszki középiskola „nyomolvasói" felfedeztek egy odesszai származású Ivan Koreckijt. Sajnos ez az öröm nem tartott sokáig. Az adatok egyeztetésénél kiderült, hogy a brjanszki fiatalok által megtalált Koreckij 17 évvel fiatalabb volt annál, aki sohasem válaszol már az egykor elküldött tábori lapokra.

Közben múltak az évek, de nem múlt el az a vágy, hogy legalább a sírját ne találnák meg annak a férfinak, aki a szerettei számára immár örökre 35 éves marad.

Az emlékművek talapzatára ünnepélyes, lassú gyászzenével koszorúkat helyeznek el a nagy évfordulókon. Valahol Odesszában vagy a távoli Irkutszkban elővesznek egy megsárgult fényképet. Fiatal férfi mosolygó vagy komoly arca néz vissza a féltve őrzött képről. A nagyanya elnézi unokáit, és keresi rajtuk azt a mosolyt, azt a komolyságot, amely átível harminc esztendőn, és a mai fiatalokban kap új értelmet és erőt.

Azokban a fiatalokban, akik számára az örökké fiatalon megőrzött emlékű ismeretlen szovjet katonák teremtették meg a lehetőséget arra, hogy napi feladatuk elvégzése után nyugodtan kapcsolják be a rádiót, televíziót a távoli szovjet tájakon és itt Magyarországon egyaránt.

ÖRSI FERENC

8X8

A PAJTÁS NAGY PÁLYÁZATA:

1975. február 13-án lesz harminc éve, hogy a Vörös Hadsereg felszabadította Budapestet a fasiszta rémuralom alól. Ennek az évfordulónak a tiszteletére Budapest 8 úttörőcsapatával közös mozgalmat indítunk 8 európai szocialista főváros megismerésére

Tanulmányozd a szovjet főváros, **Moszkva** történelmét. Tanulmányozd **Budapest, Prága, Varsó, Bukarest, Belgrád, Berlin és Szófia** felszabadulásának, újjáépítésének és mai életének történeteit, adatait, érdekességeit, foglalkozz történelmükkel és műemlékeikkel!

Ha megszereted valamelyik fővárost, írj róla fogalmazást, ismertetést, adatgyűjteményt vagy útinaplót, s ezt küldd be szerkesztőségünk címére pályamunkaként.

Írhatsz több fővárosról is. Értékesebbnek az egyénileg gyűjtött elbeszéléseket, mondákat, adatgyűjteményeket és útinaplókat tartjuk. (Útikönyvet másolni nem érdemes!)

Pályamunkád beküldésével egyúttal beneveztél az országos vetélkedőre is.

A pályázatokat 8 budapesti úttörőcsapat: az 540-es Zója, az 555-ös Koltói Anna, az 557-es Zrínyi Ilona, a 887-es Sziklai Sándor, az 1493-as Bem József, a 238-as Katona József, a 626-os Esze Tamás és a 2480-as Táncsics Mihály Úttörőcsapat fogja feldolgozni. Mindegyik csapat egy-egy 8 tagú versenyzőbrigádot állít össze a legjobb pályázatok beküldői közül. A brigádokban minden fővárosnak lesz egy-egy szakértője.

Az így összehívott 8 brigád az ország nyilvánossága előtt Budapesten vetélkedik majd a város felszabadulásának 30. évfordulóján.

A pályázatok beküldési határideje: 1975. január 15.

Címünk: „8X8" Pajtás Szerkesztősége, 1068 Budapest, Gorkij fasor 6.

PÁLYADÍJAK:

Első díj: a legjobb 8 tagú brigád minden tagja meglátja a nyáron valamelyik szocialista fővárost (külföldi nyaralás közben).

Második díj: a második legjobb brigád együtt nyaral a nyáron a zánkai úttörővárosban.

Harmadik díj: a brigád minden tagja értékes jutalomban részesül.

Kétszáz pályázót könyvjutalomban részesítünk, s nevüket folyamatosan közöljük a Pajtásban.

Nevedet és pontos címedet írd rá a pályamunkára is!

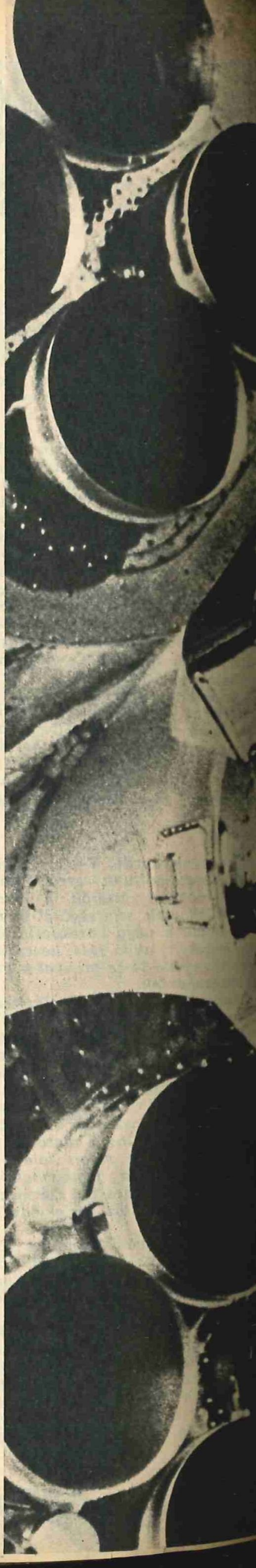

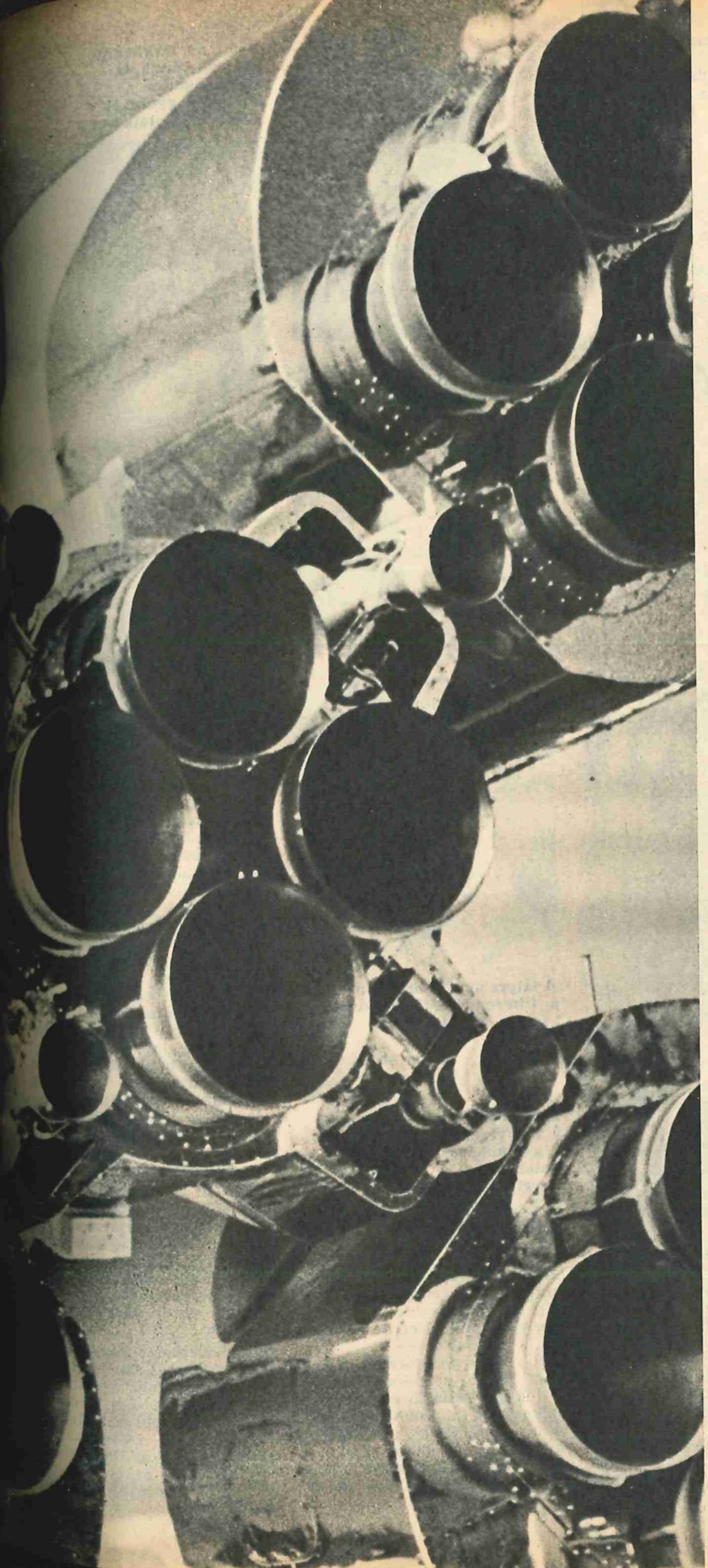

Ötvenhét éve győzött a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. Az évfordulón felidézzük a Forradalmat, s bemutatjuk a mai Szovjetuniót

A Lenin mutatta útra léptek az éhes, rongyos, elnyomott emberek: útjuk a csillagokig vezetett

AKKOR
és
MOST

AKKOR és MOST

Egy ember, önmagában csak pont, de ha összefog, s a tömeg felkel, kivívja igazát

Munkások, katonák, parasztok, egyszerű emberek — megértették, itt az óra, gyorsan cselekedtek

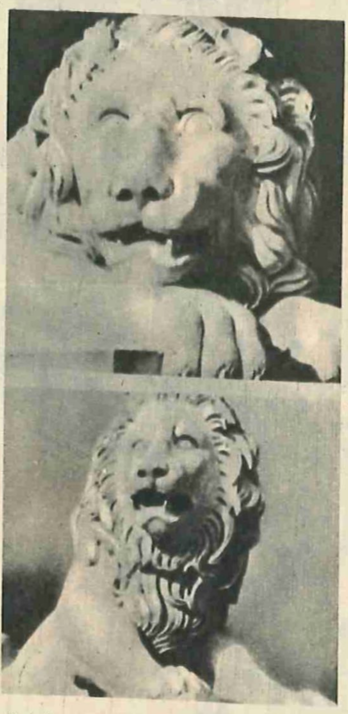

A talpra ugró kőoroszlán, ahogy a filmrendező, Eizenstein láttatja

Nemcsak meghódítani akarják, őrzik is a természetet a szovjet gyerekek. „Zöld őrjárataik”-kal

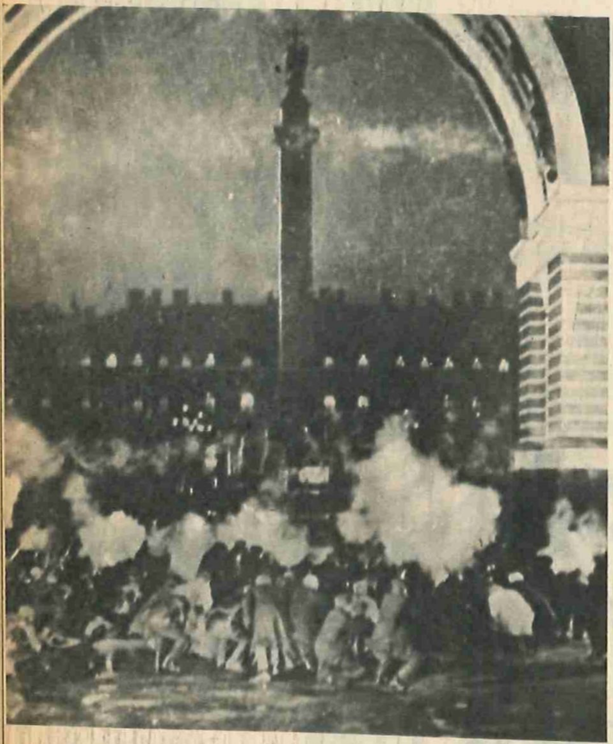

És eldördültek a fegyverek, s a munkások, katonák bevették a Palotát

Miként idézzük fel Októbert, a Forradalmat? A tróndöntést, a szovjetek megalakulását? A tüntetéseket és sztrájkokat? A munkások, parasztok, katonák hosszú harcát?

Fényképek, újságcikkek és rendeletek, okmányok, visszaemlékezések és elemzések helyett forduljunk a műalkotásokhoz. Kérjük meg az akkori művészeteket: alkotásaikkal hozzák közelebb a Forradalmat!

Mert a proletárhatalom kivívásának és megvédésének korszakában rengeteg műalkotás, új művészet született. A Forradalomban nem hallgattak a Múzsák.

A művész-forradalmárok nem „örök” dolgokkal, hanem a lüktető, változó élettel foglalkoztak. (Majakovszkij például — aki festett is — ebben az időben háromezer plakátot és hatezer röpcédulát készített.) Így hoztak létre maradandó műveket.

A forradalom művészei nem szűk rétegeknek, unatkozó polgároknak szánták szavukat, hanem a tömegeknek. (Majakovszkij előbb gyárudvarokon, szerelőcsarnokokban szavalta el, s csak azután küldte a nyomdába legfrissebb verseit.) És mert a tömegekhez szóltak, sokat törődtek a formával. Hogy még az írástudatlanok is megértsék szavukat. Nem véletlen, hogy ekkor és itt jött létre a film új formanyelve. Eizensteinnek, a halhatatlan szovjet filmművésznek egy alkotásában három oroszlánszobor képét látjuk egymás után — s az alvó kőoroszlán hirtelen felveti a fejét, életre kel. Azóta a nézők egymást követő nemzedékeiben ez a jelenet a forradalom képzetével kapcsolódott össze.

Miként idézzük fel a Forradalmat? A proletárállam születését, megvédelmezését? Adjuk át a szót Iszaak Babelnek. Az írónak, aki nemcsak tollal, de — Bugyonnij legendás lovashedseregében — karddal is harcolt az ellenséggel:

„Klim Vorosilov, a Forradalmi Katonatanács tagja lehunyta szemét. Ott ült a lován csukott szemmel, némán, csak ajka mozgott. Egy bocskoros kozák értetlenül bámult rá. A lovasszázadok zajongva, szélvészként, ágakat törve vágtattak keresztül az erdőn. Vorosilov lova sörényét vakargatta pisztolyával.

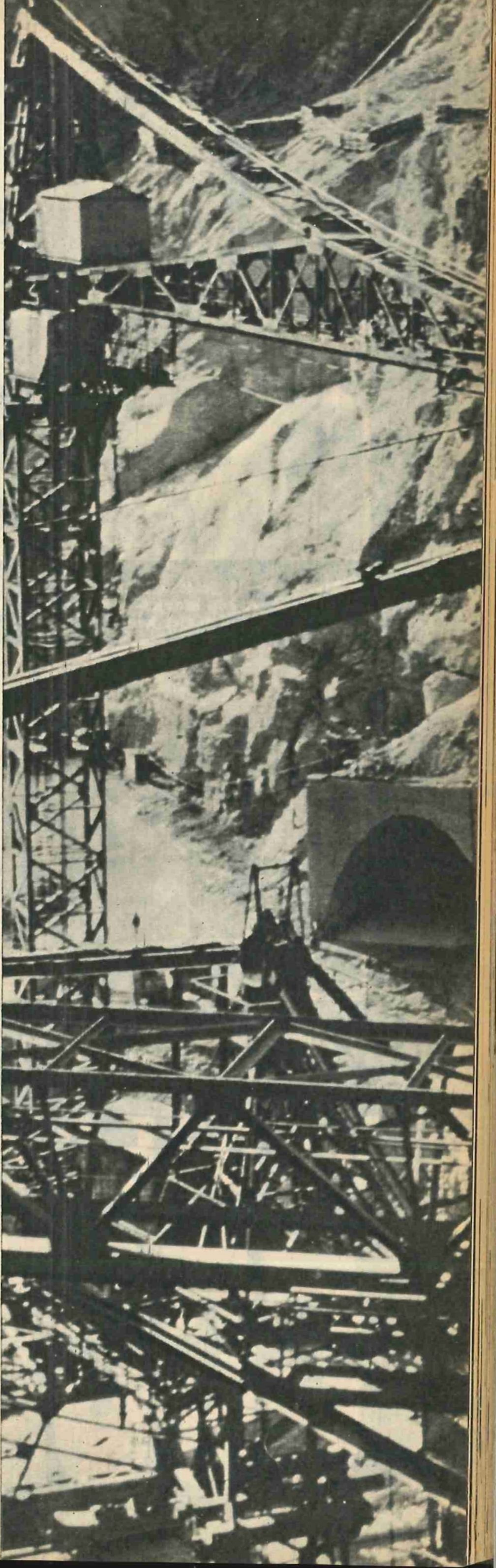

Az elmaradott cári Oroszország helyén ma: ipari nagyhatalom, a szocialista Szovjetunió

– Hadseregparancsnok — kiáltott Bugyonnij felé fordulva —, mondj egy pár útravaló szót a katonáknak. Az ellenség ott áll a dombon kikenve-kifenve, és csak röhög rajtunk.

Valóban, távcsővel jól lehetett az ellenséget látni.

A kozákok Bugyonnij köré sereglettek. Bugyonnij halkan elkezdte:

– Fiúk — mondta —, komisz helyzetben vagyunk, annál vidámabban kell nekivágni, fiúk…

– Előre! — kiáltott fel közben a bocskoros kozák, szeme kidülledt, kardjával a levegőbe hasított.

– Harcosok, parancsnokok! – szólalt meg Bugyonnij szenvedéllyel. — Moszkvában, az ősi fővárosban egy eddig soha nem ismert hatalom küzd. A világ első munkás—paraszt kormánya adja ki nektek parancsban, harcosok és parancsnokok, támadjátok meg az ellenséget, és arassatok győzelmet!

Vorosilov megrántotta a kantárszárat, Bugyonnij mellé ugratott. Hosszú, vörös szőrű kancákon ügettek egymás mellett, s egyforma zubbony és fényesre dörzsölt ezüst sújtásos nadrág feszült rajtuk. A harcosok sora kígyózva vonult mögöttük, a sápadt acél meg-megcsillant az őszi nap vérsavó színű fényében."

Teltek az évek, majd évtizedek, de a világ első munkásállamában nem szünetelt a harc. Mert küzdeniük kellett szakadatlanul először a belső és külső ellenséggel, majd az iparosításért, a technikai, tudományos haladásért — hogy a proletárállam megerősödjön, benne mindenkinek jusson otthon, könyv, kenyér. Közben pedig hosszú, szenvedéssel teli háborúban kellett megvédeniük újból a hazát.

De milyen lehetőségeket találnak maguk előtt a Szovjetunióban azok a gyerekek, kik most serdülnek kamasszá, s a fiatalok, kik már majd felnőttkorba lépnek?

A feladat: egy új világ meghódítása, egy új világ felépítése. Szűzföldek, sivatagok termővé tétele. Fát alig ismert táj erdősítése. Tekinthetnek erdőrengetegekbe telepített új városok irányába. Vagy érdekesebb a földben rejtőző olaj? A folyók szabályozása, sőt megfordítása? Tengerek és tavak vizének védelme? Tengerméretű új tavak létesítése? Vagy az atommagban szunnyadó erő? Vagy a messzi űr? Városok arcának formálása? Készüljön munkásnak vagy tanárnak, orvosnak vagy parasztnak vagy tudósnak — kaphat az érdeklődéséhez, tehetségéhez mért feladatot mindegyikük. S a célok lelkesítők!

PADÁNYI ANNA

A kitűnő R—10 jelzésű számítógép vezérlőpultjának képe. A gép szovjet—magyar együttműködéssel készült

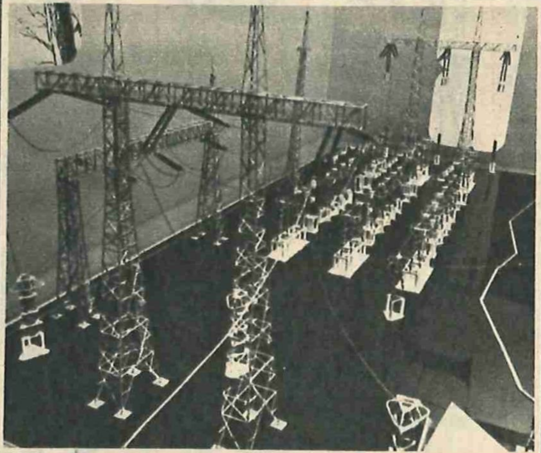

A testet öltött lenini GOELRO-terv: egy „szabadtéri" 1250 megawatt teljesítményű áramelosztó berendezés részletének fotója

VÉDJEGYE CCCP

Még a régi Oroszországban, a cár „atyuska" idejében is világra szóló tudósok éltek és alkottak — elegendő talán Ciolkovszkij nevét megemlíteni, aki az űrhajózás tudományának alapjait rakta le! —, akik mindig lépést tartottak a világ legjobbjaival. Mit mondjunk akkor a szovjet tudományról? Ha vaskos kötetet közölhetnénk, ahogy a lexikonok teszik — csak a tudósok neveinek felsorolásával és találmányaik lényegének kurta ismertetésével —, akkor is alig-alig férne mindegyik munkássága bele.

Ha sorra vehetnők a különböző tudományágakban elért ragyogó eredményeiket, megint csak kurta címszavakban, akkor is megtelne velük az egész Pajtás. Az űrkutatás, gépipar, orvostudomány, fizika, kémia, biológia különféle „tartományaiban" mindenütt ott találjuk a szovjet tudósokat és feltalálókat, akik közül többet Nobel-díjjal tüntettek ki korszakalkotó munkásságukért.

Ha egy miniatürizált készüléken vagy egy sok száz tonnás óriás gépen ott áll a jelzés: CCCP, a négy cirill-betű már minőségi védjegy is. És szerte a világon, ahol csak munkába állanak ilyen gépek: mindig a győzelmes Októbert idézik...

Tenyérnyi részlet egy moszkvai kiállításról, ahol a legújabb szovjet repülőgépek modelljeiből mutattak be néhányat
▼

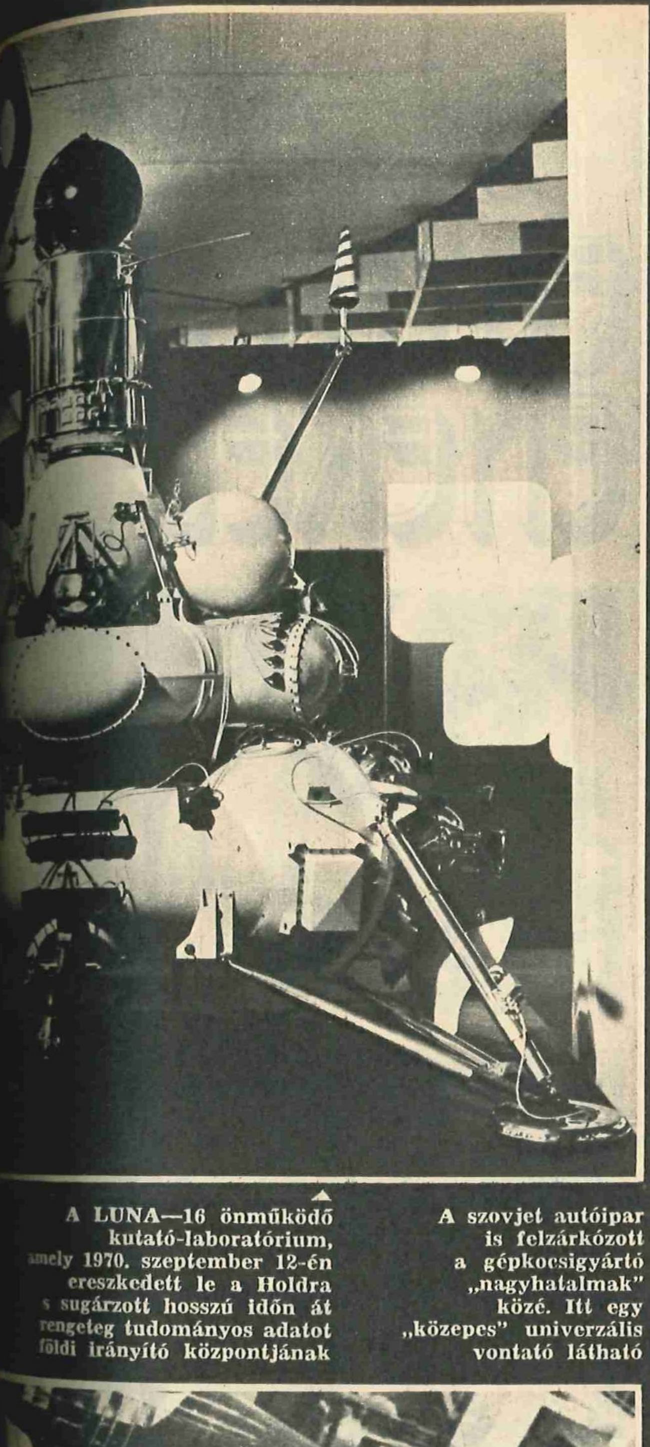

▲

A LUNA—16 önműködő kutató-laboratórium, amely 1970. szeptember 12-én ereszkedett le a Holdra s sugárzott hosszú időn át rengeteg tudományos adatot földi irányító központjának

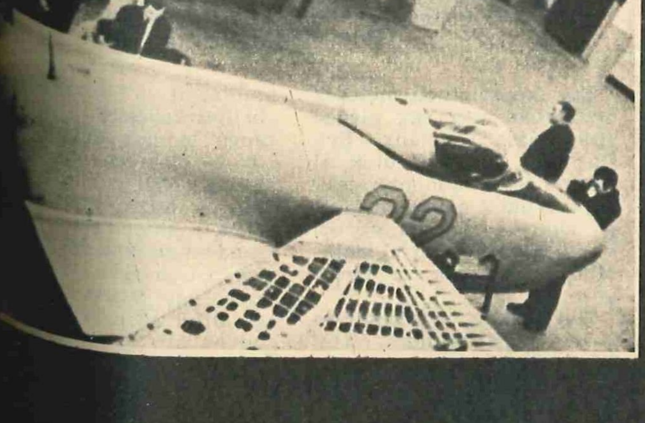

Az UTL—2 jelzésű szovjet lézer-berendezés, amelyet bőrbetegségek gyógyítására alkalmaznak

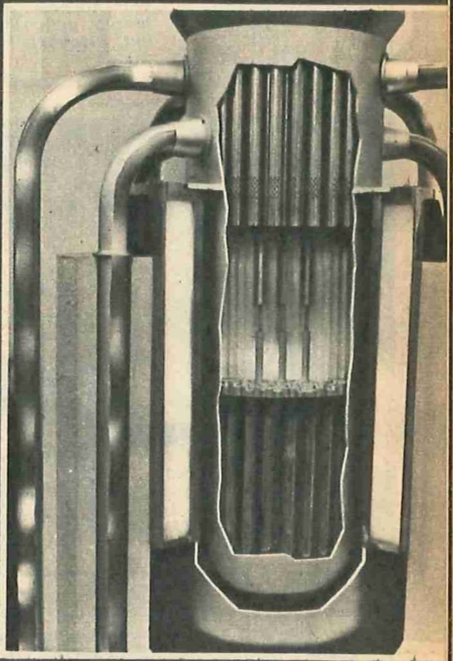

Az atomenergia békés felhasználásában is az új utakon járnak: ez az ún. „Vizes reaktor" távoli vidékek áramellátását fogja megoldani

A szovjet autóipar is felzárkózott a gépkocsigyártó „nagyhatalmak" közé. Itt egy „közepes" univerzális vontató látható

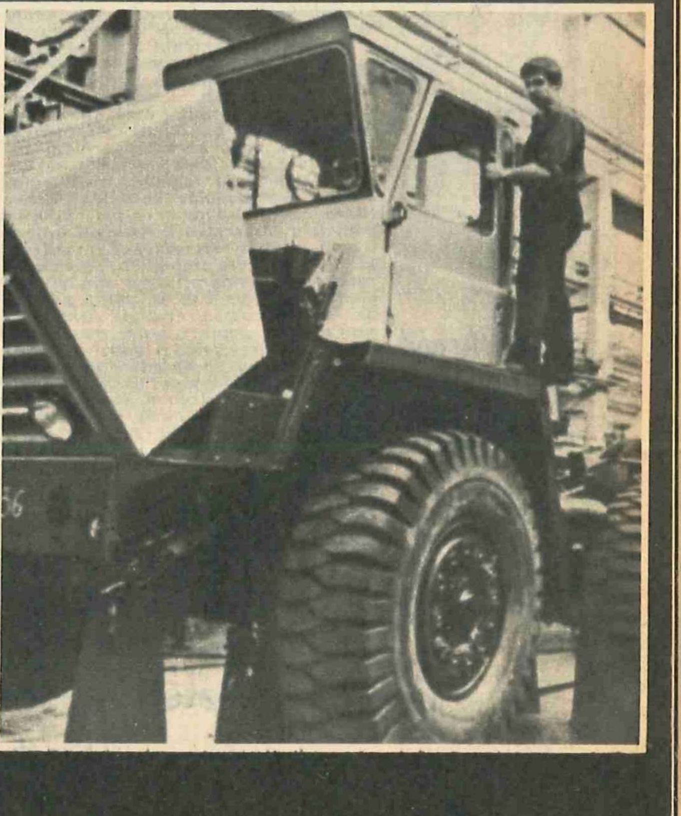

A SZEMÜVEGESEKRŐL

Fehér Klára József Attila-díjas író:

A Mi szemüvegesek-nek adhattam volna azt a címet is, hogy mi kövérek, vagy mi vöröshajúak, vagy mi nyakiglábúak, vagy mi szeplősek, vagy mi nagyfülűek, vagy bármi mást, mert ebben a színdarabban a szemüveg csak ürügy, a szemüveg csak azért van, hogy elmondhassam: nincs gyávább, alattomosabb, aljavalóbb dolog, mint megalázni a másik embert.

Hősökről mindannyian szeretünk olvasni, szeretjük magunkat nagyszerű emberek helyébe képzelni, de hányan vagyunk, akik igazán odaállnak a gyengébbek mellé? Amikor az egész osztály elhatározza, hogy valami galád csínyt követ el valaki ellen; könnyebb együtt röhögni a többiekkel, vagy legalábbis lapulni, de nehéz a hangoskodókkal szembefordulni, népszerűtlenné válni, vállalni azt, hogy legközelebb esetleg a mi rovásunkra szórakoznak. A csúfolódás, a kegyetlenség gyávaság. Mindig a gyengébbet, kisebbet, tehetetlent készíti ki.

AMÍG AZ OSZTÁLY EGYÜTT ÉNEKEL

Évi és a Kékek

Balázs Árpád Erkel-díjas zeneszerző:

Sokszor és sok mindent írtam már gyerekeknek: dalokat, kórusműveket, meseoperát, rajzfilmzenét stb. — de „gyermek-musical"-t most először. Igen, végül is ez a műfaj kerekedett ki ebből a mai témájú, mai zenei nyelvet igénylő darabból. Nem egysze- a zenének cselekményt hordozó funk- rűen „zene-betétes" játék ugyanis! Itt a zenének cselekményt hordozó funkciója, szerepe van. A próza, a párbeszédek csúcspontjait húzza alá a muzsika szóló-dalok, duettek, tercettek, kvartettek, vagy kórusok formájában, s jellemeket, sajátos alakokat rajzol.

Ez a lehetőség ragadott meg leginkább a komponálás kezdetén. Fehér Klára a valóságos hús-vér figurák mellett a főszereplő kislánnyal képzeletbeli mókás szereplőket „találtat" ki. Kell-e ennél finomabb „csemege" zeneszerző számára? De a mindennapi életből vett típusok is, mint például az osztály rosszai (melyik iskolában nincsenek ilyenek?) zenei megformálása is érdekes feladat volt. Általános iskolai élményeim ébredtek fel munka közben: az én hajdani iskolámban is volt „Hajagos". Iskolai tevékenysége nagy verekedésekben és mások bosszantásában merült ki. Egyszer számtanóra alatt fejem közepére öntött hátulról egy üveg tintát. Egy hétig súrolta édesanyám a hajamat, mire megszabadultam világoskék dekorációmtól, mert ez nem „kitalált" tinta volt, mint a színpadi „világoskék".

Budapesti Művészeti Hetek
Gyermek-esztétikai Hét
1974.

Az új osztálytársat vizsgáztatják a gyerekek.
Huhu: Magda Gabi

Egy képzeletbeli hetedik osztályban van egy eléggé visszahúzódó kislány, Évi. Ha csak annyit árulok el róla, hogy mindenki csak Töpörtyűnek nevezi, csúfolja, akkor bizonyára egyből ki is találjátok: ő a legkisebb vele egykorú társai között.

Hej, pedig de keserves is lehet egy „pöttöm" élete! Bármennyire is szeretne tanulással, barátsággal, „beilleszkedéssel" egyenrangú lenni a többiek között — nehezen, vagy alig sikerül. Hányszor éreztetik vele a fiúk, lányok egyaránt, sokszor nem is sértő szándékkal, csak úgy viccelődésből, „a poén kedvéért", hogy: úgy látszik te keveset álltál az esőn bébi korodban stb...

Milyen fontos ilyenkor

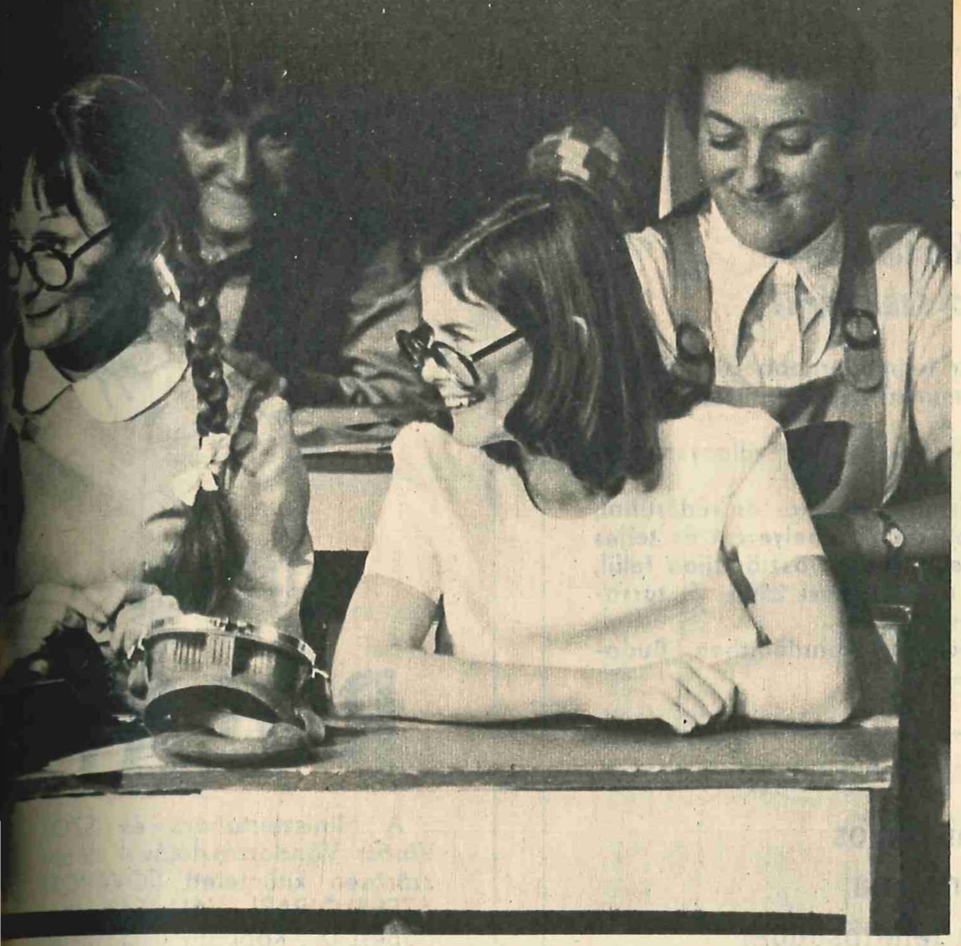

Itt már összebarátkozott, vidáman nevet a két padszomszéd

Hajagos Ádi, Kőhalmi Attila produkálja magát

A Világoskék testvér korholja Évit, mint élő lelkiismeret

egy meghitt jópajtás, egy igazi barát, kinek minden titkunkat elmondhatjuk, panaszkodhatunk neki, ha bánat ér, tanácsokat ad, jókedvre derít! Töprengések, ábrándozások között mennyivel könnyebb, szebb minden, ha van valaki, akivel összedughatjuk a fejünket!

Sajnos a mi Évikénknek most nincs ilyen társa; aki volt, kedves padszomszédja más városba költözött: apukáját oda helyezték dolgozni, s így egyedül maradt. Ám segít magán: kitalál egy Világoskék testvért, egy Világoskék bohócot és egy Világoskék oroszlánt magánya, szomorúsága, bátortalansága ellensúlyozására.

Üresen maradt tehát egy hely az osztályban. Nemsokára megérkezik az új padszomszéd, bizonyos Szabó Zsuzsi, egy kis szemüveges lány, aki pillanatok alatt Huhu névre kell, hogy hallgasson a két rosszcsont Hajagos-testvér, Ádi és Ági „jóvoltából"; ők mindig a hangodók, a hangoskodók az osztályban, ha csínytevésről, beugratásokról van szó.

A heccekhez most már Huhu — a fő célpont — a szemüveg miatt. — Te kis bagoly!... — hallja minduntalan. Évi számára ott kezdődik az újabb keserűség, hogy kiderül: neki is gyönge a szeme, szemüveget kell hordania! A doktor bácsi felírja, anyuka kiváltja, és Évi — nem hordja... csak otthon. Ebből persze újabb bonyodalmak keletkeznek, osztályban és odahaza, míg aztán minden jóra fordul, s az osztály minden tagja, szemüvegesek és nem szemüvegesek, „sértettek" és csúfolódók együtt éneklik az osztály indulóját, egy kicsit jobb közösséggé, barátokká formálódva a Budapesti Gyermekszínház előadásán.

PAPP LÁSZLÓ

LENGYEL MIKLÓS FELVÉTELEI

Fiúk! Jelentkezzetek

a söriparba

szakmunkástanulónak

sörgyártó szakmára!

Képzés: az élelmiszeripar legmodernebb iskolájában, a Bercsényi Miklós Szakmunkásképző Intézetben. Budapest X., Maglódi út 4.

Továbbá jelentkezni lehet: lakatos- és villanyszerelő-tanulónak.

A szakmunkásképzés ideje alatt munka- és védőruhát, vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk. A megállapított ösztöndíjon felül, szerződéskötés esetén a tanulók havi 250,– Ft társadalmi ösztöndíjban részesülnek.

Jelentkezés: Kőbányai Sörgyár, Tanulóotthon, Budapest X., Jászberényi út 7–11.

Kétműszakos
gyárunkba
jó kereseti lehetőséggel
fonó és szövő
szakmára
szerződtetünk
lányokat – fiúkat
ipari tanulónak

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

A tanítás kétéves, szeptember 1-én kezdődik.
Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől és az eltöltött tanulóidőtől függően 650–860,– Ft között.
Az utolsó félévben teljesítménybért fizetünk.
Kollégiumi elhelyezést biztosítunk.
A szakmunkásvizsga után is gondoskodunk szálláshelyről.
„Ipari tanuló" hivatkozással levél útján azok a lányok és fiúk jelentkezhetnek, akik 1975. évben fejezik be az általános iskolát.

Pamuttextilművek Budai Gyára Személyzeti Osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest 112. Pf. 43.

TUDTÁL RÓLA?

A Minisztertanács és SZOT Vörös Vándorzászlójával többszörösen kitüntetett FŐVÁROSI SZERELŐIPARI VÁLLALAT (Budapest IX., Koppány u. 5.) BEISKOLÁZ EMELT SZINTŰ KÉPZÉSRE

villanyszerelő,
víz-gáz-szerelő,
központifűtés-szerelő,
kőműves,
vas- és fémszerkezeti lakatos
szakmákra

az általános iskola nyolc osztályát végzett FIÚ TANULÓKAT.

VIDÉKI TANULÓK RÉSZÉRE KOLLÉGIUMI ELHELYEZÉST BIZTOSÍTUNK.

Tanulóinkat az előírt és szakmai előmeneteltől függő tanulmányi ösztöndíjon kívül társadalmi ösztöndíjban is részesítjük.

Jelentkezés, felvilágosítás levélben, telefonon vagy személyesen: 1097 Budapest IX., Koppány u. 5. Telefon: 336-560/76-os mellék.

SZERETETTEL VÁR BENNETEKET A FŐSZER MUNKÁSKOLLEKTÍVÁJA!

FŐSZER

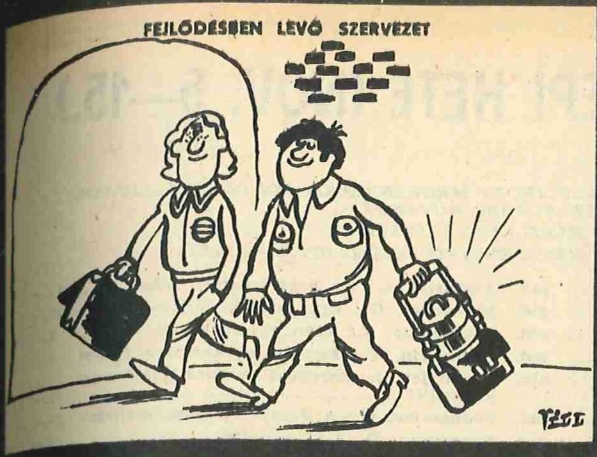
FEJLŐDÉSBEN LEVŐ SZERVEZET

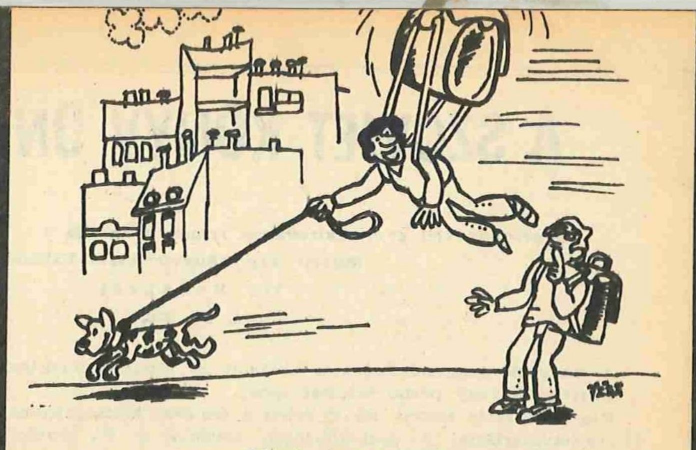

– Gázzal töltöttem meg! ...

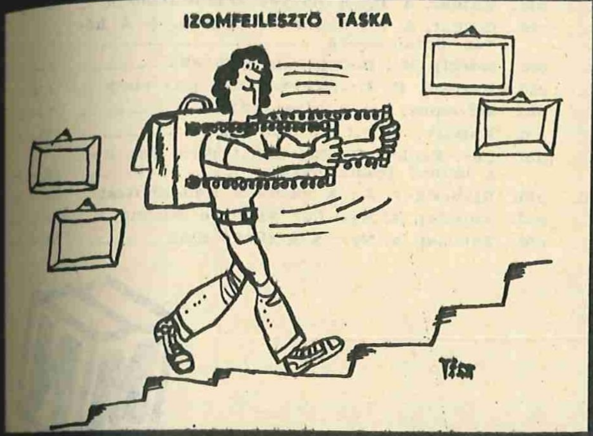
IZOMFEJLESZTŐ TÁSKA

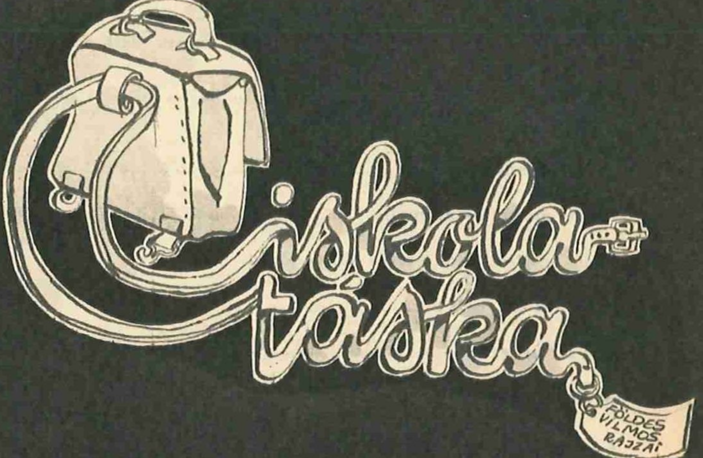
iskolatáska
FÖLDES VILMOS RAJZAI

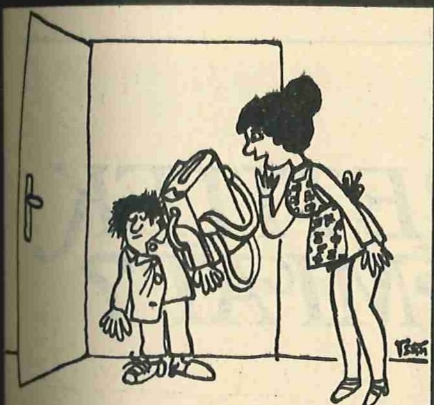

– Már megint álmosan öltöztél, kisfiam ...

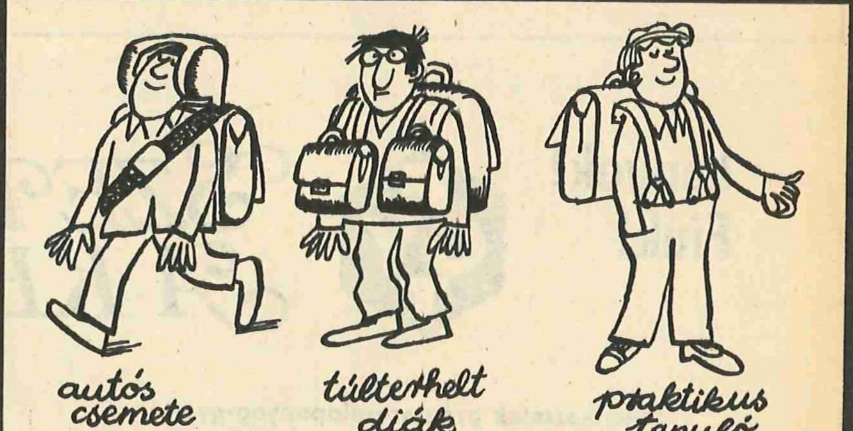
autós csemete
túlterhelt diák
praktikus tanuló

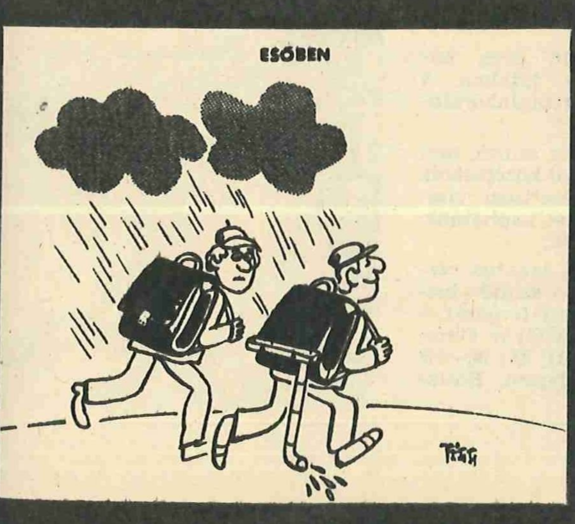

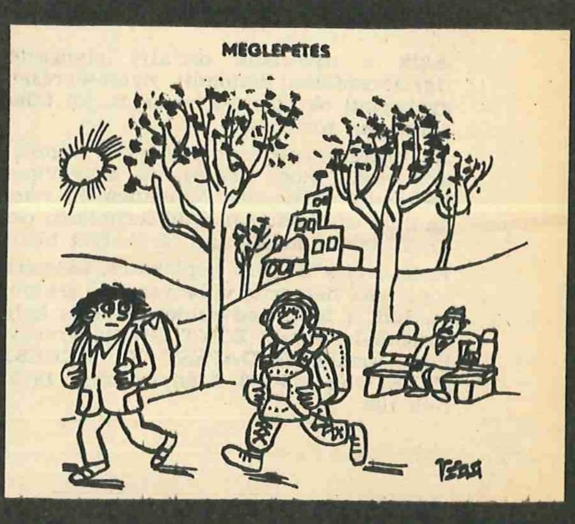
MEGLEPETÉS

A SZOVJET KÖNYV ÜNNEPI HETE (NOV. 5–15.)

Az orosz-szovjet gyermekirodalom remekeit ajánlja a

Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat
1370 Budapest
5. Pf. 370.

A könyvek megrendelhetők a kivágott és kitöltött hirdetési szelvényen vagy postai levelezőlapon.

Készpénzfizetés esetén, 100 Ft felett a szállítás költségmentes, részletvásárlással a postaköltséget, továbbá a 3% kezelési költséget felszámítjuk.

Részletfizetési kedvezményeink: 100 Ft felett 2 havi, 200 Ft felett 4 havi törlesztés.

Kelt. ....

a megrendelő aláírása

....

A megrendelő neve: ....

Címe (irányítószámmal): ....

Csak részletfizetés esetén töltendő ki.

Születési év, hely: ....

Anyja neve: ....

Szem. ig. száma: ....

* (A nem kívánt rész törlendő)

ALULÍROTT MEGRENDELEM POSTAI SZÁLLÍTÁSRA AZ ALÁBBI MŰVEKET:

- * *RÉSZLETFIZETÉSSEL*
- * *KÉSZPÉNZFIZETÉSSEL (UTÁNVÉTTEL)*

......	pld.	Alekszin, A.: Az öreg nyaraló titka	13,— Ft
......	pld.	Beregovoj, G.: Egy űrhajós feljegyzései ...	22,— Ft
......	pld.	Bogomolov, V.: Iván gyermekkora	6,— Ft
......	pld.	Borozgyin, V.: Egy kisfiú keresi a Napot	8,— Ft
......	pld.	Dimitrijev, J.: Szervusz mókus! Hogy vagy krokodil?	32,— Ft
......	pld.	Fedoszejev, G.: A Jambuj gonosz szelleme	24,— Ft
......	pld.	Furmanov, D. A.: Csapajev	25,— Ft
......	pld.	Gajdar, A. P.: Csuk és Gek	9,— Ft
......	pld.	Gajdar, A. P.: A négyes számú fedezék ...	18,— Ft
......	pld.	Gajdar, A. P.: Timur és csapata. + A hóvár parancsnoka	9,50 Ft
......	pld.	Gorkij, M.: Bolondoska Ivanuska	8,— Ft
......	pld.	Harmsz, D. I.: Negyvennégy pici pinty ...	14,50 Ft
......	pld.	Jefremov, I.: A bika órája	32,— Ft
......	pld.	Katajev, V. P.: Hétszínvirág	29,— Ft
......	pld.	Lev, Feliksz G.—Reich K.: Miért van levél a fákon? (Bölcs bagoly)	18,— Ft
......	pld.	Rjabcsikov, J.: A kozmosz Kolumbuszai ...	35,— Ft
......	pld.	Tolsztoj, A. Ny.: Cár vendége Kuzma	8,— Ft
......	pld.	Tolsztoj, A. Ny.: A kérkedő nyúl	22,— Ft

Lányok! Fiúk!

SZERETITEK A KÉMIÁT?

Jelentkezzetek gyógyszeralapanyag-gyártó szakmunkástanulónak

az EGYT GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁRBA!

Akik a nyolcadik osztályt elvégezték (16 éves korig) társadalmi ösztöndíj, nyereségrészesedés, jutalom. A gyakorlati oktatás a gyár saját, jól felszerelt tanlaboratóriumában történik.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű, ami azt jelenti, hogy végzőseink a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályába léphetnek és sikeres érettségi vizsga után egy hónapon belül technikusi oklevelet kaphatnak. Fiúk részére kollégiumi férőhelyet biztosítunk.

Ezenkívül a fiúknak géplakatos, vasszerkezeti lakatos, esztergályos, hegesztő, villanyszerelő szakmákban szintén biztosítjuk a fenti kedvezményeket és kollégiumi férőhelyet. Érdeklődni lehet: EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár Oktatási Osztály, BUDAPEST X., KERESZTÚRI U. 30—38. TELEFON: 836-702. Irányítószám: 1475 Budapest, Postafiók 100.

Készüljetek a Mikulás ajándékozásra

DUGÓSZOBRÁSZAT

szabadidő

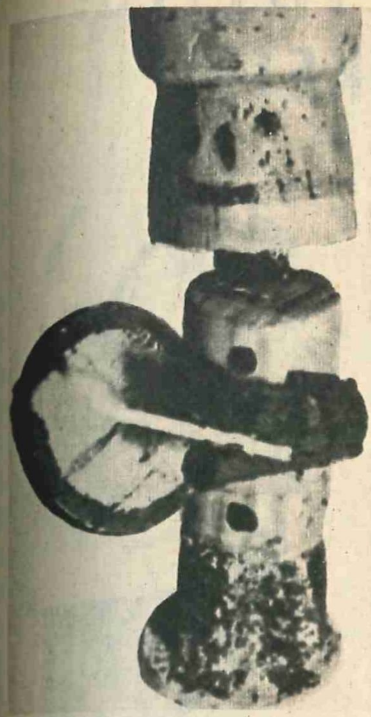

Ha kihúzzátok a konyhaszekrény vagy az asztal fiókját, biztosan találtok benne néhány kisebb-nagyobb dugót. De ha nem, akkor egy mozijegy áráért tucatnyit vehettek a Háztartási boltban. A dugókból magatok szórakozására, vagy a kistestvér játékállományának gyarapítására kis figurákat — „szobrokat" készíthettek.

GONGILLUSZTRÁCIÓ. Moziban bizonyára láttatok már olyan filmet, amelyben gongütés hívja fel a figyelmet valamilyen eseményre. A gongot ütő figura kialakításához egy vastagabb és egy vékonyabb dugó szükséges. A vastagabb darabból lesz a fej, s az abból levágott szeletből a gongtányér. Ha a dugó nem használt — vagyis nincs „kalapja", kissé faragjátok meg. A törzset gyurmadarabból hosszabbíthatjátok meg. A karokat gyufaszállal, a többi részt ragasztóval erősíthetitek össze. Az ütő egy fejes gyufaszál. Ne feledkezzetek meg a szemek, az orr, a száj, valamint a gombok felfestéséről sem.

KLARINÉTOS. Egy nagy dugóból, egy fém üvegkupakból és fogvájódarabokból állítható össze a klarinétos. A fejet, a törzset és a két féldugóból álló karokat fogvájódarabokkal vagy kis szegekkel kapcsoljátok össze. A kupak-kalapot ragasztó tartja a fejen. A hangszert papírból vagy alumíniumfóliából formáljátok meg.

CINTÁNYÉROS. Három dugót készítsetek elő. A legnagyobb a törzs, arra kerül a kifaragott fej és a karok. A cintányérokat vékony fémlemezből (üres konzerves dobozból), vagy egyszerűen kartonból vágjátok ki. Több tárcsát fűzzetek a zsinegre, akkor a kis „szobor" azt a látszatot kelti, mintha mozgatná a két cintányért. A festésről most se feledkezzetek meg.

VONAT. Dugókból akár egész vasúti szerelvényt is összeállíthattok. A nagyméretű dugóból álló mozdony kerekei kartontárcsák, egy-egy szeggel felerősítve. A tetőre kerülő vezetőfülkét ragasszátok vagy fogvájódarabbal rögzítsétek. A kiáramló füstöt fogvájóra tekert vattacsomó jelképezi. Egy kocsi egy dugóból áll, négy kartonkerékkel. A mozdony további „alkatrészeit" és a kocsik ablakait golyós- vagy filctollal fessétek fel.

VITORLÁS TUTAJ. Talán a legkönnyebb elkészíteni, mégis mutatós darab a vitorlás tutaj. A dugókat összeragaszthatjátok, esetleg fogvájódarabokkal vagy szegekkel kapcsolhatjátok össze. A fehér kartonból kivágott vitorlát erős fogvájóval (az lesz az árbocrúd) tűzzétek a középső dugóhoz. A vitorlát szintén filctollal díszíthetitek. A kis tutaj vízre is bocsátható, természetesen csak mosdótál vagy fürdőkád vizére.

DOBOS—BÁGYI

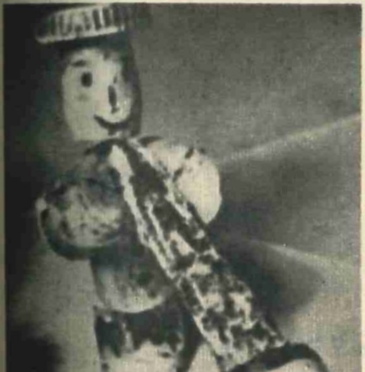

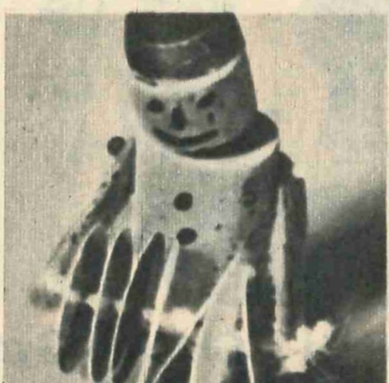

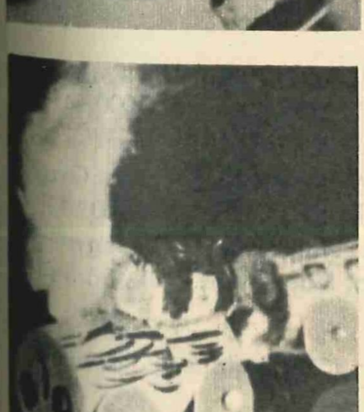

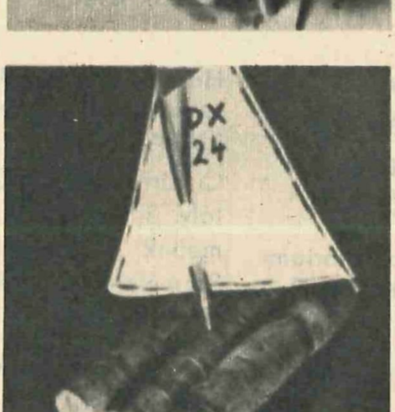

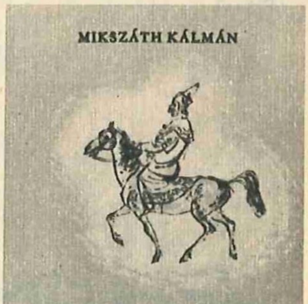

MIKSZÁTH KÁLMÁN

A BESZÉLŐ KÖNTÖS
A GAVALLÉROK

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

MIKSZÁTH KÁLMÁN:

A gavallérok

Olvasd el, neked szól! A Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó kedves meglepetésként Mikszáth Kálmán két írását jelentette meg az általános iskolások számára készült kötetben.

A beszélő köntös 1889-ben először Jókai Mór híres lapjában, a Nemzetben jelent meg, folytatásokban. Témáját az akkor még romantikus író a történelmi múltból merítette. Főhőse, Vahot Imre érdekes tanulmányban emlékezik meg a csodálatos kaftányról.

A Gavallérok az illúziókból kiábránduló Mikszáth alkotása. Először — mint A beszélő köntöst is — folytatásokban olvashatták a Pesti Hírlap előfizetői. A kisregény a lecsúszott birtokos nemesség, a hivatalba szorult dzsentri szellemes rajzát adja.

MÁR A HARMADIK ÉVBEN FIZETÉS! KERESS FEL BENNÜNKET!

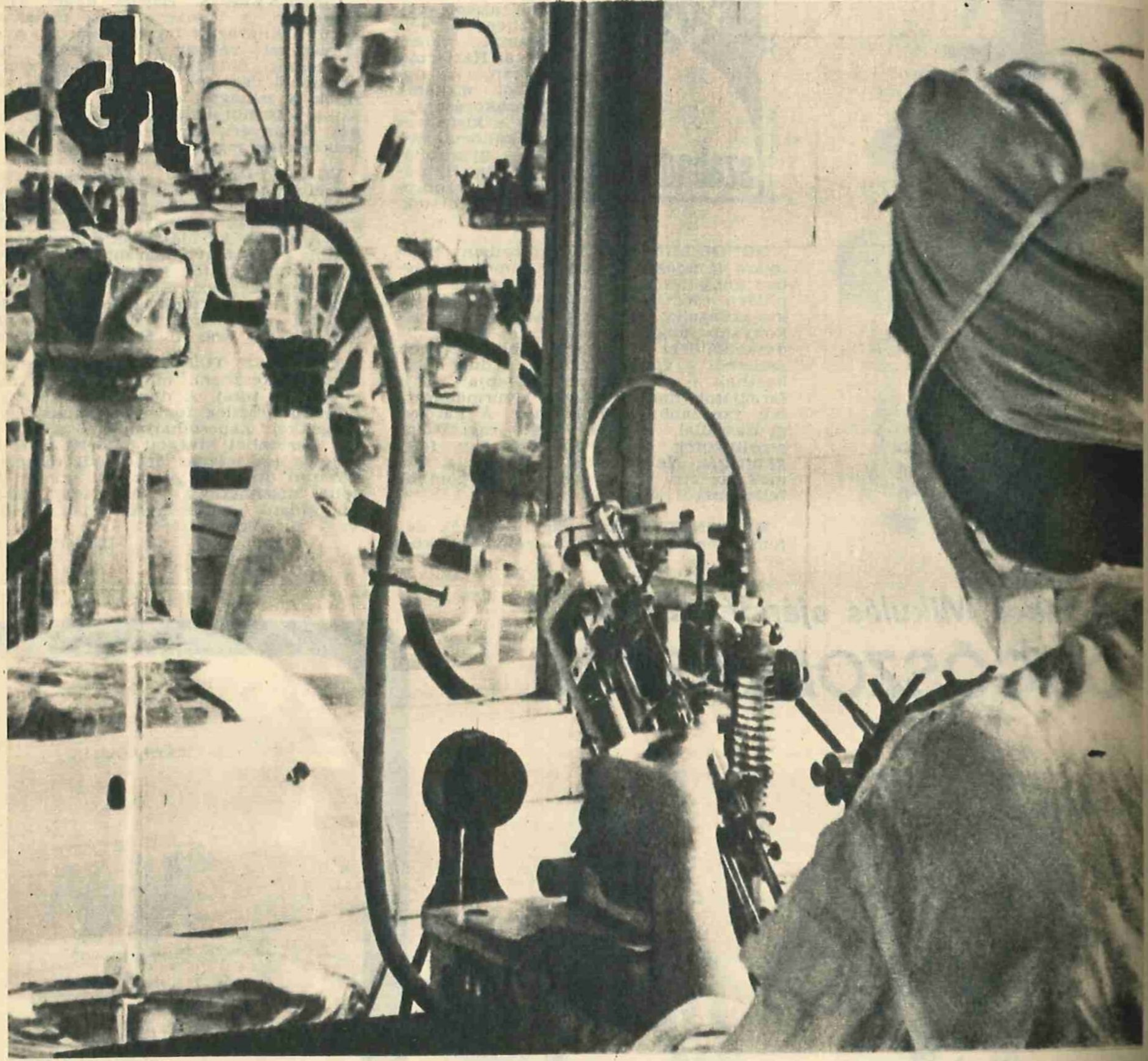

Jó lehetőséget kínál a Chinoin Gyógyszergyár a szakmatanuláshoz

Fiúk! Jelentkezzetek vegyész, lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő ipari tanulónak.

Vegyésztanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük. EMELT SZINTŰ KÉPZÉSI VÁLLALATI ÖSZTÖNDÍJ!

A Római-parton csónakház, ahol sportfelszereléseket biztosítunk.

Harmadéves tanulóinknak – legalább közepes tanulmányi eredmény esetén – kb. 1000,– Ft fizetést adunk.

Címünk: Chinoin Gyógyszergyár, Oktatási Osztály. Budapest IV., Tó u. 1–5. T.: 292-900/513. mellék és Chinoin Nagytétényi Gyáregység Személyzeti Osztálya, Nagytétény XXII., Bányalég utca 2.

Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

DIÓSGYŐRI VTK

Sorozatunkban, melyben hazánk sportjának legjelentősebb bázisait, legnépszerűbb sportegyesületeit mutatja be Szőnyi János, a TV népszerű riportere, ezúttal a DVTK rövid történetét tekintjük át. Célunk változatlan: egyrészt megismerhetitek a kedvenc színeitekben pályára lépő sportolók „otthonát", annak múltját és jelenét, továbbá megtudhatjátok, hol kell jelentkeznetek, ha kedvenceitek nyomdokaiba akartok lépni!

1907-ben egy Bende Antal nevű vasesztergályos Budapestről a diósgyőri gyárba lépett át. Szállást keresett és kapott Schulekéknál, ahol hamarosan összebarátkozott a család több fiúgyermekével. Bende egy napon kedves ajándékot hozott házigazdáinak. Egy futball-labdát! A környékbeli fiatalok hamarosan elfoglalták a Kerekdomb lábánál elterülő rétet, és minden szabad idejüket itt töltötték. A késő esti órákig rugdalták a bűvös sportszert. Nemsokára két csapat alakult, és ha meccsre került sor, tekintélyes számú érdeklődő gyűlt össze. A szülők örültek az új játéknak, mert hasznos időtöltésnek tartották. A futballista fiúk egyszerre az érdeklődés középpontjába kerültek!

Időszerűvé vált egy belügyminiszterileg is jóváhagyott, alapszabályokkal működő sportegyesület megalakítása. Azt gondolták, ha felveszik a gyár nevét, támogatást, elsősorban pályát kapnak az alakuló üzemtől. 1910. február 2-án összeült az alakuló közgyűlés, és kimondotta a Diósgyőr Vasgyári Testgyakorlók Köre, a DVTK megalakulását.

A klub kezdettől fogva a munkásfiatalságra épült. Nemcsak a tagok, hanem a vezetőség is a munkásfiatalok köréből került ki. Mivel a gyár végül is nem támogatta őket, szigorúan behajtották a megállapított tagdíjat: a sportolóknak 60 fillért kellett fizetniük, a többi tagnak havi 50 fillért. Így vetették meg a vasgyári sportélet alapjait. Innen indult ki és virágzott a diósgyőri munkássport, amely annyi kiválóságot nevelt 65 esztendős működése alatt a magyar sportnak, és — főleg a felszabadulás után — jelentős tömegeket, a munkásságnak tekintélyes hányadát tudta a testedzés örömeiben részesíteni.

1912-ben „félhivatalosan" a gyár is a fiatalok mellé állt. Területet adott, és megkezdhették a pálya építését. A földmunka elvégzését a tagok magukra vállalták, a salakot is leterítették, és hozzákezdtek a pálya egyik oldalán egy falelátó építéséhez is. Miután a csapatot felvették az MLSZ-be, itt vívta a DVTK mérkőzéseit, és lett rövidesen „Észak bajnoka". A megfelelő sporttelep kiépítése most már az atlétikai élet megindulását is lehetővé tette. Nemsokára szakosztályt alakítottak a birkózók is.

A Tanácsköztársaság leverése után megindult a diósgyőri munkások üldözése is. Mivel a DVTK-nak szinte minden tagja jelentkezett a Vörös Hadseregbe, sokat elfogtak és bebörtönöztek közülük. A klub működése így lehetetlenné vált. Azt a javaslatot, hogy ha az egyesület belép egy szélsőjobboldali szervezetbe, újra folytathatja tevékenységét, a munkás sportolók egyöntetűen elutasították.

Hónapokig tartott ez az állapot, míg végre a Vasas Szakszervezet erélyes fellépésére a hatóságok jobbnak látták az oly fontos munkát végző diósgyőri munkásság megbékéltetése érdekében a feloszlást kimondó határozatot hatálytalanítani. 1919. októberében a DVTK újra megkezdhette működését. A következő években a labdarúgáson kívül a birkózásban is jelentős szerepet játszottak. A gyár támogatásának megnyeréséhez, a további előrelépéshez, elsősorban egy korszerű stadion építéséhez azonban egyesülni kellett a DAC-cal. Erre 1938 júliusában került sor. A klub neve Diósgyőri MÁVAG Sport Klub lett, színeül a piros-kéket választották. Nyolc szakosztállyal kezdték meg a működést. Az atlétika, torna, birkózás, ökölvívás, tenisz, úszás, télisport és labdarúgás szerepelt a sportágak közül a tervekben.

A 25 000 néző befogadására alkalmas diósgyőri stadiont 1939. június 25-én avatták fel. A hazai csapat remek mérkőzésen 6:2-re győzte le a kispestieket.

A felszabadulás első éveiben sok gonddal kellett a diósgyőrieknek megküzdeniük. A stadion tönkrement, a felszerelést elhurcolták. A szakszervezet és a gyár vezetőségének támogatása azonban átsegítette a nehézségeken a klubot, mely újra a DVTK nevet vette fel. Egyre-másra alakultak az új szakosztályok és a Vasgyárban olyan tömegsport alakult ki, mely példaképül szolgált az egész ország számára.

A diósgyőriek ma válogatottak, olimpikonok egész sorával rendelkeznek. A hatalmas gyárváros sportéletének a DVTK a központja, amely annak idején 37 korona 88 fillér alaptőkével kezdte meg működését...

SZŐNYI JÁNOS

Újra az NB I-ben! A DVTK gárdája az FTC-vel szemben is helytállt, csak nagy küzdelemben maradt alul...

FIGYELEM!

Akiknek közületek módja, lehetősége és kedve van ahhoz, hogy sportpályafutását a DVTK-ban kezdje meg, vagy folytassa, az személyesen, vagy levélben az alábbi címen jelentkezzék:

DVTK,
3533 Miskolc,
III., Marx K. u. 61.

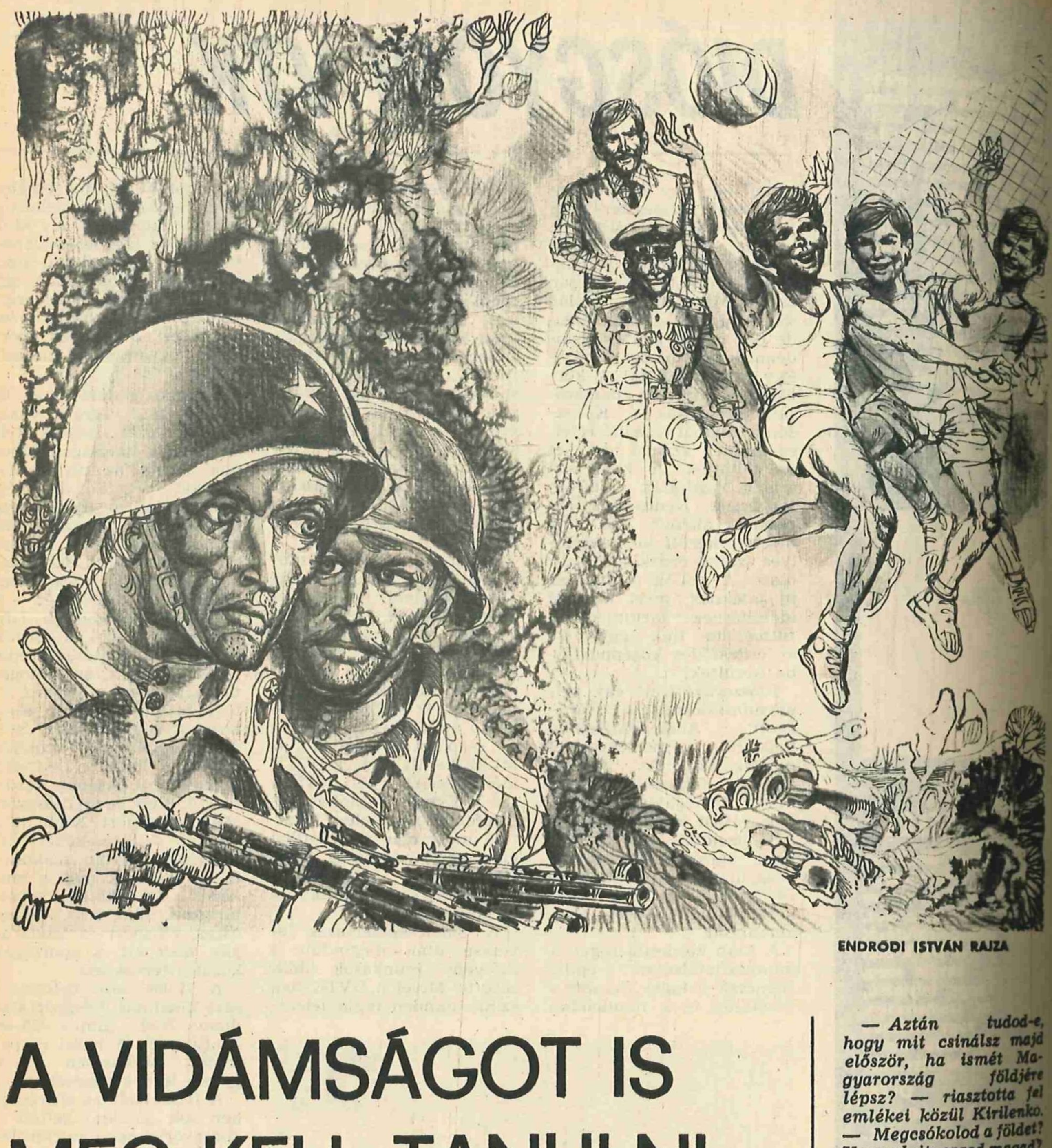

ENDRODI ISTVÁN RAJZA

A VIDÁMSÁGOT IS MEG KELL TANULNI

Kertész István nyugdíjas zenepedagógus az utóbbi időben különös játékot űzött sétái közben. Figyelte a szembejövőket, az arcukról próbálta leolvasni, honnan jöhetnek, honnan indulhattak, de leginkább azt, hogy mit visznek magukkal gondolataikban.

Ez a játék valamikor, három évtizeddel ezelőtt, egy kis ukrán falu határában született meg. Kertész a lövészárokban feküdt, és Vaszilij Kirilenkót hallgatta.

— Megfigyelted — kérdezte Vaszilij —, hogy éjszaka könnyebb is meg nehezebb is beszélgetni? ... A sötétben valahogy erősebbek a szavak, tisztábbak, mint nappal, őszintén jönnek elő belőlünk, megfogódzkodhatunk bennük. De a nappal az más, a fényben egyszerűen mindent le lehet olvasni a szembejövők arcáról.

Kertész akkor csak hallgatott. „Honnan is tudhat ilyesmit egy tornatanár, aki a háború előtt csak sportolt, röplabdázott és tanított?" — gondolta. Kertész István 1928-ban került a Szovjetunióba. Kisfiú volt, zenét tanult. Moszkvában az egyik diákklubban találkozott Vaszilijjal. Elválaszthatatlan barátok lettek. A sportoló és a zongorista, így hívta őket mindenki.

— Aztán tudod-e, hogy mit csinálsz majd először, ha ismét Magyarország földjére lépsz? — riasztotta fel emlékei közül Kirilenko. — Megcsókolod a földet? Vagy elpityerged magad?

— Mit is? Erre még nem gondoltam, talán bemegyek az első házba és kibeszélgetem magam végre — magyarul.

— Jobbat mondok. Tanítsuk meg a falu, vagy a város apraja-nagyját röplabdázni, nevetni.

Tanítani. Röplabdát vagy zénét — Kirilenko ezt is magával hozta a hátizsákjában? ...

Elszunnyadt. Másnap már nem folytatták a beszélgetést. Később sem. Csak két év múlva, alighanem akkor is véletlenül.

Kertész István 1945 végén, Kerepesen zenetanár lett. Egy délután szovjet sebesülteket hoztak a frontról. Kirilenko is köztük volt.

Kertész a hordágy mellé telepedett. A fájdalomról, a szenvedésről, a jövőről akarta kérdezni barátját, próbálta összeállítani a kérdést, kereste a szavakat. Kirilenko megelőzte:

– No, megtanítottál valakit is röplabdázni?

– Nem. Én ehhez nem értek, ez a te műfajod.

– Féllábbal bajosan sikerülne, de talán ketten együtt megpróbálhatnánk.

Másnap elkezdték. Két kilenc éves kislány, négy tizenhároméves fiú volt a tanítvány. Röplabdázni tanultak. És nevetni, örülni.

Kirilenko öt napig maradt. Budapestre vitték, onnan Moszkvába. Amikor elbúcsúztak, ennyit mondott:

– Azért csak tanítsd tovább a röplabdázást. Tanítsd. Jó játék, vidámságot szül. És sok embernek a vidámságot is meg kell tanulnia.

Lassan harminc éve annak. Kertész István sokáig tanított Kerepesen – zenét és röplabdázást egyaránt. És most, csak most, nyugdíjas öregként érti meg Kirilenko szavait igazán. Most érti meg, hogy Vaszilij sem többet, sem kevesebbet nem hozott ide, mint az életét: a röplabdázást, az öröm [illegible] vágyat és a tanítás kényszerét. Igen, élete minden röplabda-edzését magával hozta, akár a készséget, hogy örömet szerezzen, derűt szüljön, bizalmat építsen, életkedvet teremtsen.

Kertész István, ha a parkban sétálva a játszó gyerekeket figyeli, ha a röplabdapályák mellett járva a vetődő, felugró versenyzőket nézi, azt próbálja megtudni, hogy ők mit visznek majd magukkal Kirilenko egyszerű mondataiból, tiszta, őszinte cselekedeteiből, abból a különös ars poeticából, amely egykor a kis ukrán falucska határában hangzott el.

BŐCS FERENC

Mérkőzések — pályán kívül

Tavaly a labdarúgó VB előtt a FIFA (Nemzetközi Labdarúgó Szövetség) szégyenletes és nevetséges döntéssel hívta fel magára a figyelmet: a Szovjetunió válogatottját játék nélkül kizárta a 16-os döntő mezőnyéből, mert a Szovjetunió válogatottja nem volt hajlandó egy koncentrációs táborban futballozni.

Nos, a sportvilág kulisszái mögött azóta is „zajlik az élet"!...

Elég volt Mr. Fisher!...

Bobby Fisher, a sakkozás világbajnoka minden zsenialitása mellett egy végzetes tévedésben él. Világbajnoki címét előszeretettel összetéveszti az uralkodói címmel. Ez az állapot még trónkövetelő korában hatalmasodott el rajta, amikor is a Szpasszkij elleni párosmérkőzést látványos botrányok sorozatává változtatta. Tehette ezt elsősorban a Nemzetközi Sakk Szövetség erélytelensége, másrészt Borisz Szpasszkij túlzott türelme és udvariassága révén.

Most, viszonylag hosszabb csendes időszak után, Bobby Fisher úgy érzi, ismét itt az ideje tudtára adni mindenkinek, hogy tulajdonképpen ki a „főnök"!... Annál is inkább, mert az újabb párosmérkőzés ideje rohamosan közeledik, és a két várható ellenfél közül mind Korcsnoj, mind pedig Karpov teljességgel nélkülözi az elöd — „Nagy, vagy Hallgatag Borisz" — jámbor tulajdonságait. Az uralkodó tehát feltételeket szab, követeléseket támaszt, intézkedik és törvényeket hoz, hogy saját képére és hasonlatosságára alakítsa az egész sakkvilágot. Csakhogy...

— Fisher javaslatait a Nemzetközi Szövetség kongresszusa megtárgyalta, és azokat — egy kivételével — elvetette! — mondta dr. Max Euwe, a főtitkár. — 1975 tavaszán, pontosan április 1-én végetér a „móka". Ha a világbajnok addig nem áll el képtelen követeléseitől, akkor a világbajnok-jelöltek versenyének győztesét — Karpovot vagy Korcsnojt — világbajnokká „koszorúzzuk"!...

Kemény, határozott szavak. Egyetlen szépséghibájuk van: a Nemzetközi Sakk Szövetségtől hallottunk már hasonlókat...

Trófea — játék nélkül?...

A Davis Kupáról van szó. A kupa elnyerése — nem hivatalos világbajnoki címmel egyenlő, a legrangosabb világverseny, az országos teniszválogatottak számára.

Nos, az értékes trófea a jelek szerint ebben az évben a Dél-Afrikai Köztársaság tulajdonába kerül. Viszonylag könnyen jutnak hozzá, mert döntőbeli ellenfelük, India nem áll ki a mérkőzésre. Miért?

A Dél-Afrikai Köztársaság fajüldöző politikáját az egész világ elítéli, és ennek már ENSZ-határozat formájában is nyomatékot adott. A kapcsolatok megszakítása, mindennemű közös eseményen, programban való részvétel teljes mellőzése természetesen és értelemszerűen a sportra is kiterjed — és mégis, a sportban állandó bonyodalmakat okoz. Az idén csaknem meghiúsította a bulgáriai Várnában rendezett tornász világbajnokságot, mert a Nemzetközi Torna Szövetség engedélyezte a dél-afrikai sportolók részvételét. Bulgária persze nem adott számukra beutazási engedélyt, mire a szövetség — hosszas huzavona után — felülbírálta álláspontját...

A „teniszháború" azonban még tart. A teniszvilág legfőbb urai egyelőre Indiát okolják a döntő elmaradásáért, a világ közvéleménye viszont a Nemzetközi Tenisz Szövetséget. És nem kétséges, hogy kinek van igaza!...

* * *

A döntés — mindkét esetben — egyelőre bizonytalan. Ám az is világos, hogy a világ közvéleménye olyan erő, mellyel szemben huzamosabb időn keresztül egyetlen „hadállás" sem tartható. Mert ha a gazdasági és politikai életet az ésszerű együttműködés és az enyhülés útjára tudta terelni, akkor nem kell túl nagy bátorság ahhoz, hogy megjósoljuk: előbb-utóbb a sport nemzetközi vezérkarát is sikerül majd jobb „belátásra bírnia"!

CSER GÁBOR

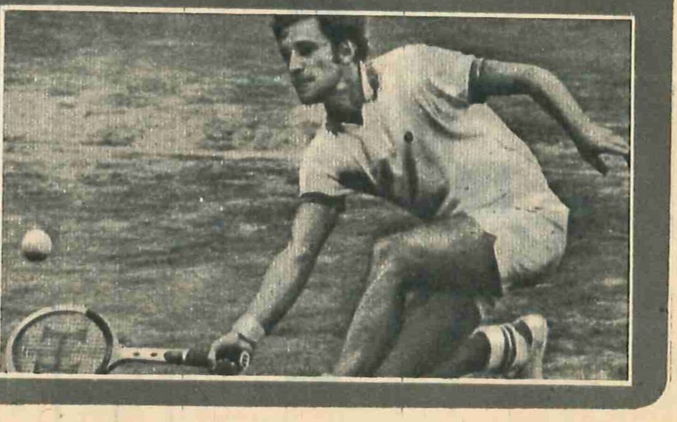

Persze időnként a versenyzők is „kevernek"... A tavalyi wimbledoni versenyt 68 profi bojkottálta. A bojkott és a wimbledoni verseny győztese: Jan Kodes!

ISMERED A SZOVJETUNIÓT?

— Beküldésre —

A vízszintes 1. és 45., valamint a függőleges 10. és 31. megfejtéseit kell beküldened.

VÍZSZINTES: 1. *Város a Szovjetunióban.* Körzetében vereséget szenvedett 1943. januárjában a 2. magyar hadsereg. 9. Jómagam. 11. Ritka férfinév. 12. Ugrás, teljes átfordulás a sportban, akrobatikában. 13. Korea nagyobbik része! 15. Idős. 16. Igekötő. 17. Mérgeskígyó. 19. Némán ráz! 20. Megkönnyez. 22. Megfigyel, rájön valamire. 24. Város a Szovjetunióban, közel a Don torkolatához. 26. Szóösszetételek előtagjaként a vele összetett fogalomnak a földre, talajra vonatkozó voltát jelöli. 27. S. A. T. 29. Paulay személyneve. 31. Város az NSZK-ban, dómjáról nevezetes. 32. A kénhez hasonló nem fémes elem. 34. Idő előtti. 35. Helyrag. 37. Fejlődőben vannak. 38. Francia és luxemburgi autók betűjele. 39. Pereme. 41. Fiú angolul, de ilyen szolgálat is van. 42. Muzsikus. 44. ... megvénülünk, Jókai regény címe. 45. *Itt harcolt az Ifjú Gárda.*

FÜGGŐLEGES: 1. Aki vetélkedőn vesz részt, annak ezt is el kell viselnie. 2. Turgenyev szülővárosa. 3. Becézett Mária. 4. Ami miatt valami történik. 5. Y. S. 6. Sokszor a miért kérdésre ez a válasz. 7. Egyik megyénk. 8. Saláta egynemű betűi. 9. Operációknál altatásra használják. 10. *A szovjet gyerekek kedvelt írója.* 14. Becsület, erkölcs, latin eredetű szóval. 17. Csónak-gerinc, kiejtés szerint. 18. Nyáron sokan lubickolnak benne. 20. Magánszám. 21. Vágja, hasítja. 23. Se én, se te, ... 25. Némely állat lakhelye. 28. Nagy helyiség. 30. Bátor és biztos fellépésű. 31. *Város a Szovjetunióban.* Körzetében 1943-ban nagy csata volt. 33. Házikó. 34. Közlekedni csak ennek a tudásával lehet biztonságosan. 36. Kerek szám. 37. Az ilyen kamrában — ennivaló van. 38. F. O. R. N. 40. „. . . . pásztorok királya, legeltetem nyájam" (Kacsóh: János vitéz). 41. „. . . lógia (Élettan). 43. Zene egynemű betűi. 44. Ezerötszáz, római számmal.

REJTVÉNY KLUB

TÍZ PERC SZÜNET

Vannak az iskolai életnek olyan percei, amikor senki sem csinál semmit. Ezt az időt nevezik: tízpercnek. Azaz még sincs úgy, hogy senki sem csinál semmit, sőt, mindenkinek van valamiféle elfoglaltsága. Rejtvényeink ezt a sokféleséget érzékeltetik.

Beküldeni csak azokat a megfejtéseket kell, ahol ott a „Beküldésre" szó. A többinek a megfejtése a 31-ik oldalon van. Ott, ahol a két héttel ezelőtti helyes megfejtés és a nyertesek névsora is olvasható.

A mostani beküldendő megfejtések határideje: november 16.

A FOCI A FŐI

— Beküldésre —

A fiúk közül sokan focizással ütik el a tízperc unalmát. Meg tudod-e mondani: hogyan lehet ezt a mezőt négy részre osztani két egyenes vonallal úgy, hogy mindegyik mezőben két labda maradjon?

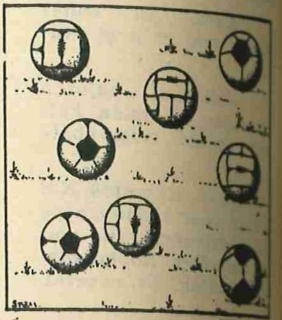

EGY KIS MOZGALMI MUNKA

— Beküldésre —

Akad olyan pajtás, akinek van egy kis szerveznivalója. (Az úttörőmunkában mindig van tennivaló.) Hogy ki az, aki tevékenykedik, rejtvényünkből tudhatod meg. Az alábbi meghatározások szerint töltsd ki a vízszintes sorokat. Ilyenformán az első függőleges sorban olvashatod majd a megfejtést.

(A rejtvényt egyébként HÜSE ERZSÉBET balmazújvárosi pajtás készítette Zánkán, az őrsvezetőképző tanfolyamon.)

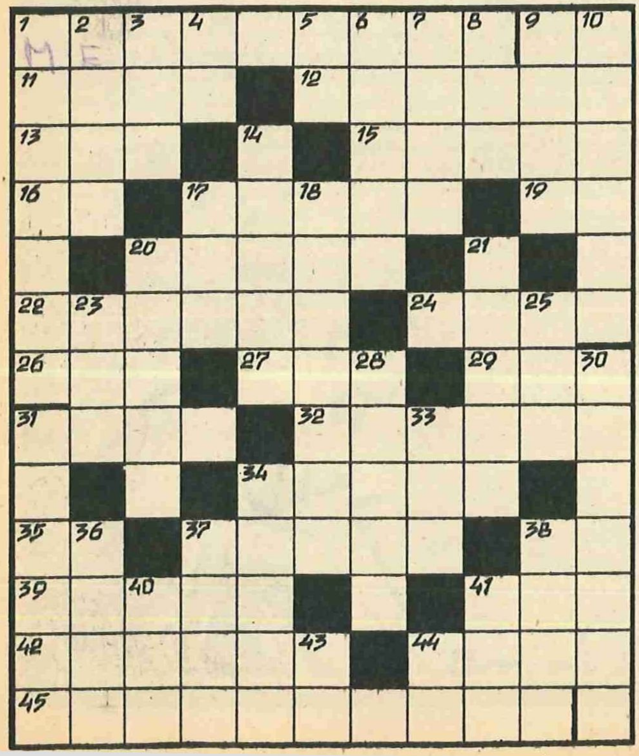

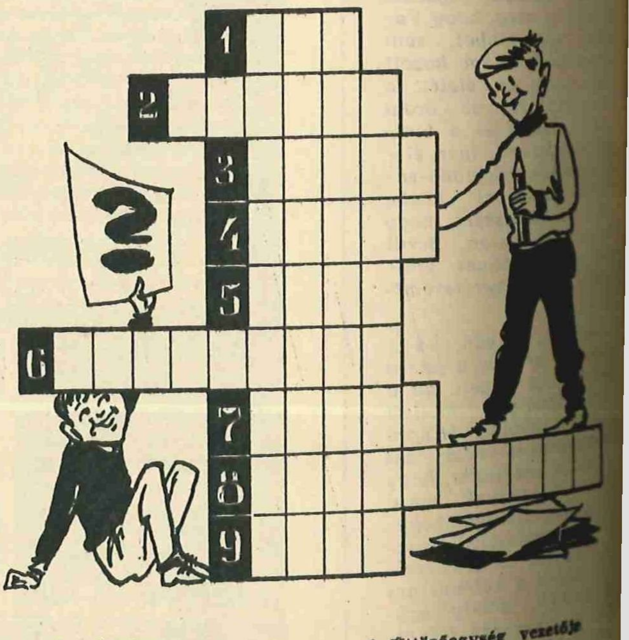

1. A raj része
2. Így is mondják a kirándulást
3. Tábori kellék
4. Az egyik baráti ország fővárosa
5. Számnév
6. Úttörőegység vezetője (többnyire felnőtt)
7. Szépirodalmi műfaj (terjedelmes, verses)
8. Amit nem tud mindenki elolvasni
9. A tábor nyugalmára vigyáznak

ŐK A HETESEK

A tantermekben csak négyen maradtak. Kinyitották az ablakot, hogy friss levegő jöjjön be.

Az itt látható kép- és betűrejtvények segítségével mondd meg a négy gyerek nevét.

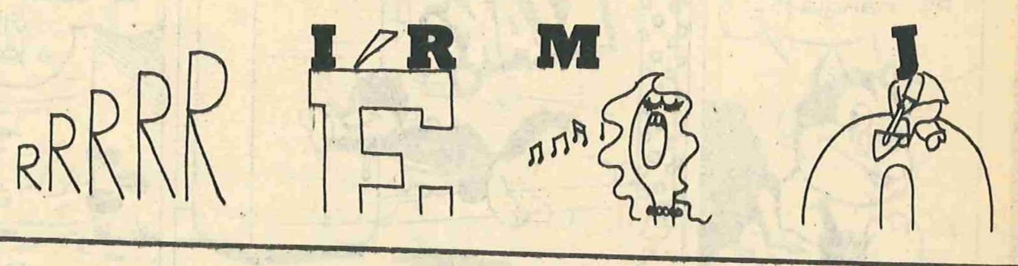

MI REJLIK ITT?

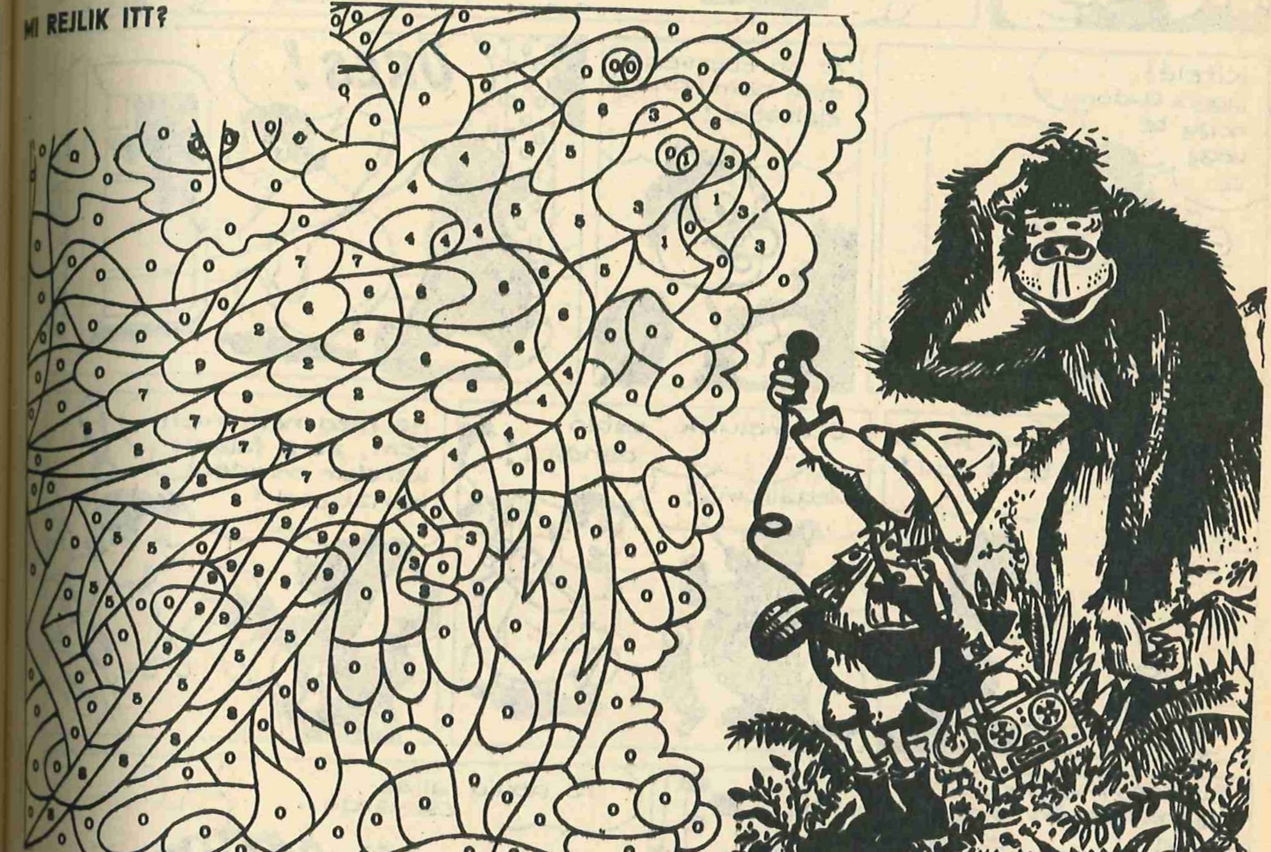

Jaj, az az Élővilág! Még ki kellene bogozni a feladott leckéből, hogy...

Vedd elő a színes ceruzáidat és a következő módon színezd ki lapunkat: 1 fekete, 2 világoszöld, 3 sárga, 4 narancs, 5 rózsaszín, 6 piros, 7 sötétkék, 8 világoskék, 9 sötétzöld. Ha elkészült a színes kép, a 0-val jelzett mezőket tetszés szerint színezzed ki.

Meglátod, hogy mit lehet ebből az Élővilág leckéből kibogozni!

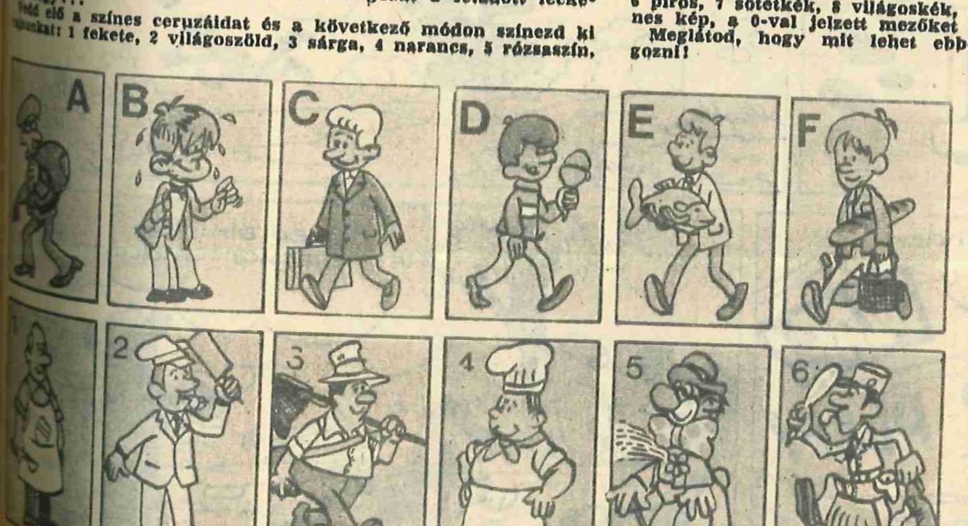

KIS TÖRTÉNETEK

Itt is, ott is kis csoportok verődnek össze tízpercekben. Valaki elkezd egy érdekes történetet mesélni. Hogy miről? Rejtvényrajzunk ebből ad ízelítőt. Párosítsátok össze a felső sor rajzait az alsó soréval. Melyik melyikkel áll kapcsolatban?

PIF-nek jó étvágya van

3.

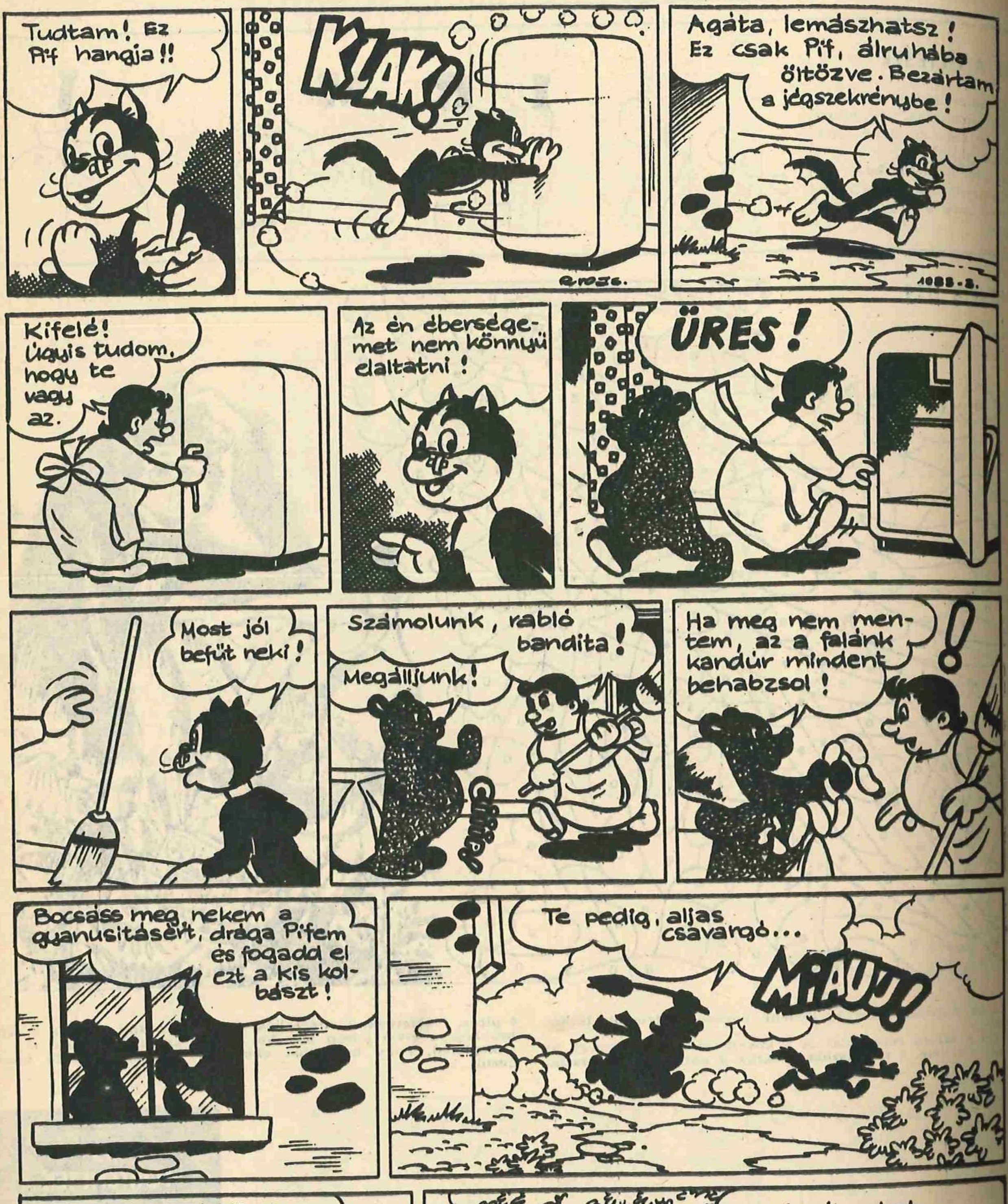
Tudtam! Ez Pif hangja!!
KLAK!
Agáta, lemászhatsz! Ez csak Pif, álruhába öltözve. Bezártam a jégszekrénybe!
Kifelé! Úgyis tudom, hogy te vagy az.
Az én éberségemet nem könnyű elaltatni!
ÜRES!
Most jól befűt neki!
Számolunk, rabló bandita!
Megálljunk!
Ciiiip!
Ha még nem mentem, az a falánk kandúr mindent behabzsol!
!
Bocsáss meg nekem a gyanusításért, drága Pifem és fogadd el ezt a kis kolbászt!
Te pedig, aljas csavargó...
MIAUU!
Ham...mmm. Minden jó, ha a vége jó.
PLAF!
PLAF!
Szép álmokat, csacska kandúrom!

COPYRIGHT ÉDITIONS VAILLANT

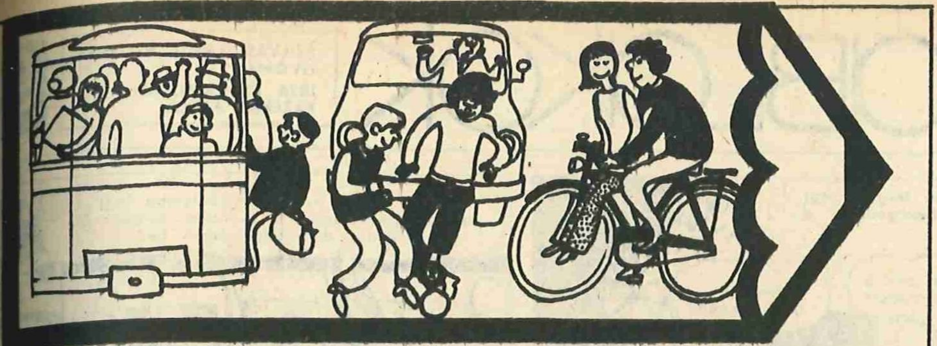

HOGYAN KÖZLEKEDSZ?

AZ ORSZÁGOS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TANÁCS TITKÁRSÁGA, VALAMINT AZ OKTATÁSI MINISZTÉRIUM TESTNEVELÉSI ÉS SPORTOSZTÁLYA közlekedésbiztonsági és balesetelhárítási témakörben GYERMEKRAJZ-PÁLYÁZATOT HIRDET az általános iskolai tanulók részére.

A pályázók az iskolai közlekedési ismeretek oktatásából, illetve a saját közlekedési tapasztalataikból adódó tájékozottságukat, élményeiket dolgozzák fel.

A pályamunkák tartalma a gyalogosan, az utasként és a kerékpárral közlekedők helyes utcai magatartását, illetve a figyelmetlenségből és a szabályok be nem tartásából eredő közlekedési veszélyeket érzékeltesse.

A pályamunkák bármilyen technikával készülhetnek. Maximális méretük 40 × 50 cm lehet.

A pályázatok jeligésen, az alábbi címre küldhetők be: **Országos Közlekedésbiztonsági Tanács Titkársága (1903 Budapest, Mérleg u. 3.). A beküldés határideje: 1975. január 15.** A borítékon kérjük feltüntetni az életkort. A legjobb pályamunkák beküldői jutalomban részesülnek.

A jeligés borítékban fel kell tüntetni a **pályázó nevét, hányadik osztályos tanuló, lakcímét, az iskola címét, az iskola rajztanárának nevét.**

ORSZÁGOS KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI TANÁCS
TITKÁRSÁGA
OKTATÁSI MINISZTÉRIUM
TESTNEVELÉSI ÉS SPORTOSZTÁLY

PÁLYÁZATOK!

„Ismerem őt" – ki miben kiváló, kit miért becsültök. Vidékről, Pestről, távoli tanyákról, iskolákból jönnek a levelek. Bennük fényképek, nevek, apró történetek. A jutalmak között zsebrádió, kerékpár. túrafelszerelés, társasjáték és táborozás is szerepel. HATÁRIDŐ: 1975. JANUÁR 1.

„Játszóteret, táborhelyet keresünk." Olyan helyet, amelyet némi munkával otthonosabbá, esetleg cseretáborozásra is alkalmassá lehet tenni. Térképvázlat – és megbízatás is szükséges a munkához. HATÁRIDŐ: 1974. NOVEMBER 30. Érdemes igyekezni, a legötletesebb felfedezők jutalmat kapnak.

„Elfelejtett játékok." Nagyszülőktől, gyermekkoruk kedves – és ma már ismeretlen – játékaira visszaemlékező idős emberektől már eddig is sok érdekes ötletet gyűjtöttek össze pályázóink. A pályázat HATÁRIDEJÉT 1975. JANUÁR 6-IG meghosszabbítjuk.

Címünk: 1068 Budapest, Gorkij fasor 6.

A borítékra írjátok rá a pályázat jeligéjét!

EGFEJTÉSEK (OKT. 23.)

ÉLŐVILÁGÓRA — SZÜRET: Gesztenye, dió, mandula. — EGY FEJ — EGY LÁB: A—8 elefánt, B—2 afrikai nagy bivaly, C—4 víziló, D—9 oroszlán, E—5 gorilla, F—6 zsiráf, G—7 medve, H—10 krokodil, I—1 strucc, J—3 gazella. — KERESSÉTEK A HIBÁT: 1. A falon az egyik virág közepe szögletes. 2. A fiú alatt nincs szék. 3. A könyv címlapja hátul van. 4. A fa ága behajlik az ablakon belül. 5. Az ablakból hiányzik az üveg. 6. A képből a rámára hajlik a fenyő ága. A macinak nem egyforma a füle. 9. Nem egyforma a talpa sem. 10. A lánynak két jobbkeze van. 11. Nem egyforma a lábán a cipő.

NYERTESEK

ipovszky Péter, Zson Zoltán, Littauer Andrea, Budapest; Berkes Ildikó, Kaposvár; orba Zsuzsa, Nyíregyháza; kete Éva, Kemence; Mezei Erika, Pusztataksony; Oskó Gábor, Tiszaföldvár; Varga dit, Zalaegerszeg; Herr Ferenc, Alap; Járási Terézia, Pécs; Csóka Györgyi, Oroszlány; Szűcs Ildikó, Szentes; rik János, Bucsa; Lengyel Erzsébet, Mátraszele; Nagy Piroska, Szombathely; Baranyai Marianna. Bakonyszombathely; Tófalvi Hilda; Csákvár; kécs Attila, Gyoma; Kovács olya, Szeghalom.

TÍZ PERC SZÜNET

A 2—29. oldalon közölt rejtvények megfejtése:

REJLIK ITT?: Paradicsommadár.

TÖRTÉNETEK: A—6, —5, C—2, D—1, E—4, F—3.

OK A HETESEK: Mária, Jónás, Ernő.

ÜZENETEK

A SZABADSÁG POSTAAKCIÓ CÍMKÉRŐI

Szerkesztőségünkbe a Szabadság Postaakció résztvevői olyan nagy mennyiségű címkérést küldtek be (több, mint háromezret!), hogy ennyi cím pillanatnyilag nincs szerkesztőségünkben. Ezért úgy határoztunk, hogy leveleiteket elküldjük Moszkvába, a Pionyerszkaja Pravda szerkesztőségébe és segítségüket kérjük. Pàr hét türelem – s bizonyára mindenki megkapja levelezőpartnerének címét. Előző számunkban már jeleztük: oroszul írjatok!

AGG PÉTER, SOPRON

A magyar helységek felszabadulásának dátumát – a Villanytérképhez – havonta közöljük.

MOLDOVÁN JUDIT, NYÍREGYHÁZA

Mintegy ezer olyan levél van szerkesztőségünkben, amelynek tulajdonosa azt szeretné. ha közhírré tennék a nevét. Ne várd, amíg sorra kerülsz. Írj azokra a címekre, amiket lapunkban találsz.

HORVÁTH JUDIT, GYŐR

Nem baj, hogy tömören fogalmazol, de mégsem tudjuk tudósításodat közhírré tenni, mert mire megjelenhetne (három hét a nyomdai elkészítés ideje), már nem időszerű. A jövőben is várjuk írásaidat, de arra kérünk, hogy lehetőleg olyan eseményt vess papírra, ami még később is aktuális, továbbá az esemény csak rátok jellemző, a ti ötletetek, amelyet persze más is hasznosíthat.

Pajtás

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FULEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1068 Budapest
Gorkij fasor 6.
Telefon: 229-895, 228-421

Postafiók:
1396 Bp. 72. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay utca 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.

Előfizetési díj: egy hónapra 6,– Ft, negyedévre 18,– Ft, félévre 36,– Ft, egy évre 72 ,– Ft

74.2827 Egyetemi Nyomda
Budapest

Felelős vezető: JANKA GYULA
igazgató

INDEX: 25 695

FEKETE ABLAKOK

SZILVÁSI LAJOS REGÉNYE NYOMÁN
ÍRTA ÉS RAJZOLTA: FAZEKAS ATTILA

9

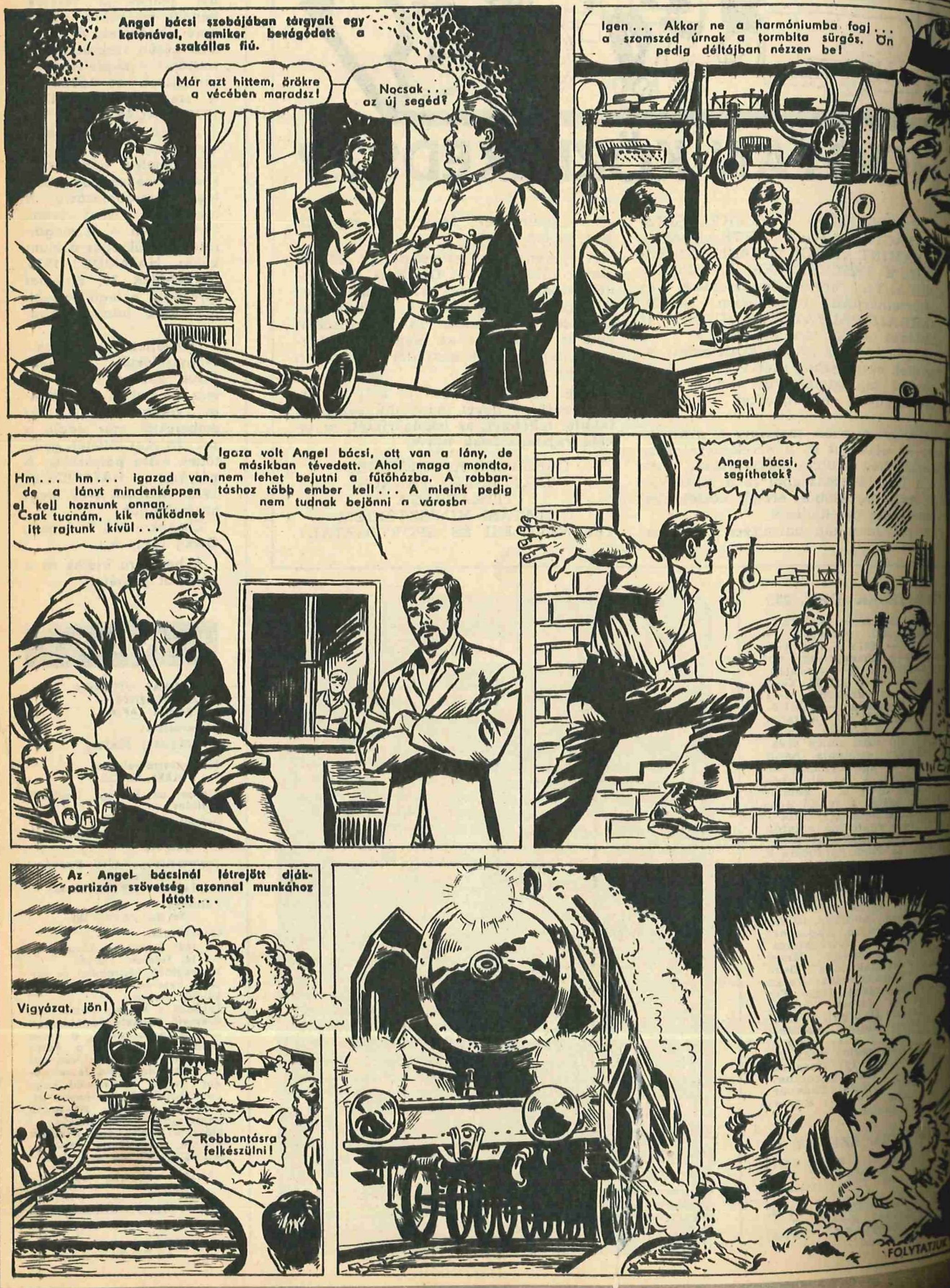
Angel bácsi szobájában tárgyalt egy katonával, amikor bevágódott a szakállas fiú.
Már azt hittem, örökre a vécében maradsz!
Nocsak... az új segéd?
Igen... Akkor ne a harmóniumba fogj... a szomszéd úrnak a tormbita sürgős. Ön pedig déltájban nézzen be!
Hm... hm... igazad van, de a lányt mindenképpen el kell hoznunk onnan. Csak tudnám, kik működnek itt rajtunk kívül...
Igaza volt Angel bácsi, ott van a lány, de a másikban tévedett. Ahol maga mondta, nem lehet bejutni a fűtőházba. A robbantáshoz több ember kell... A mieink pedig nem tudnak bejönni a városba
Angel bácsi, segíthetek?
Az Angel- bácsinál létrejött diák-partizán szövetség azonnal munkához látott...
Vigyázat, jön!
Robbantásra felkészülni!
FOLYTATJUK